

వి ప య సూ చి కా.

- 1 పుణ్యాహవాచనక్రమః.
  - 2 సమిదాధానక్రమః.
  - 3 విచ్చిన్నాగ్నిసంధానక్రమః.
  - 4 శ్రాద్ధప్రయోగః.
  - 5 దర్శాదితర్పణక్రమః.
  - 6 ఆబ్రహ్మణ.
  - 7 యజ్ఞోపవీతనిర్మాణప్రతిష్ఠాదివిధిః.
-

94

శ్రీహయగ్రీవాయ నమః.

శ్రీవైష్ణవశ్రాద్ధప్రయోగః

1. పుణ్యాహవాచనక్రమః.

హరిః ఓమ్.

K v fipal

పాదా ప్రత్యక్షాః. ఆచమ్య, పవిత్రపాణిః శుద్ధభూమా
శరణ్యాదిదళే ప్రస్థద్వయసరిమితం తండులం నిక్షిప్త్య, తండు

తోషరి ప్రాచీనాగ్రం దర్శద్వయం నితీర్య, కుంభం నిధాయ
ప్రణవవ్యాహృతిభిరద్భిః పూరయిత్వా, కూర్చామృతపల్లవాదిభి
ః లంకృత్య, ప్రాణానాయమ్య, శ్రీగోవిందేత్యాది సంకల్ప్య
అస్యాం శుభతిథౌ శ్రీభగవదాజ్ఞయా శ్రీమన్నారాయణ
ప్రీత్యర్థం గృహశుద్ధ్యర్థం శరీరశుద్ధ్యర్థం ఆత్మశుద్ధ్యర్థం సర్వోప
కరణ ద్రవ్యశుద్ధ్యర్థం శుద్ధిపుణ్యాహం వాచయిష్యే.

ఇతి సంకల్ప్య, పుణ్యాహే చతురోబ్రాహ్మణాన్ తోష
యిష్యే. ఇతి సాక్షాత్తీర్థం భూమా నిప్రాప్త్య, నితీర్య, నితీర్య
లేన కుంభం సమాలభ్య కర్తా స్వామినః మనస్సమాధీయతాం,
సమాహితమనసస్త్వః ఇతి ప్రతివచనం - కర్తా ప్రసీదంతు
భవంతః - ప్రసన్నాస్తస్మి ఇతి ప్రతివచనం - కర్తా - ఓం భవద్భి
రనుజ్ఞాతః పుణ్యాహం వాచయిష్యే-ఓం వాచ్యతామితి ప్రతి
వచనం - కర్తా - పుణ్యాహం భవంతో బ్రువంతు - పుణ్యాహ
మస్తు ఇతి ప్రతివచనం - కర్తా - స్వస్తి భవంతో బ్రువంతు-
స్వస్యస్తు ఇతి. ప్రతివచనం-కర్తా-ఋద్ధిం భవంతో బ్రువంతు -
ఋధ్యతాం ఇతిప్రార్థనా ప్రతివచనే త్రస్త్రిః, అస్తుశబ్దేషు కించి
త్కించజ్జలం కూర్చేన కస్తింశ్చిత్వాత్రే గీనీయ, ఓం ఋద్ధిః -
ఓం సమ్మద్ధిః, పుణ్యాహసమ్మద్ధిరస్తు శివంకర్తాస్తు ప్రజాపతిః
ప్రీయతాం, అస్తు, ప్రీయతాం భగవాన్ ప్రజాపతిః. శాంతి

శ్రీవైష్ణవశాస్త్రప్రయోగః.

8

రస్తు, పుష్టిరస్తు, తుష్టిరస్తు, అవిఘ్నమస్తు, ఆయుష్యమస్తు, ఆరోగ్యమస్తు, ధనధాన్యసమృద్ధిరస్తు, గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శివం భవతు - ఐశాన్యాం బహిర్దేశే అరిష్టనిరసనమస్తు, ఆగ్నేయాం యత్పాపం తత్ప్రతిహతమస్తు, సర్వశోభనమస్తు, సర్వాస్సంపద స్సంతు, ఇతి సర్వేషి సప్రణవం ప్రతివచనం బ్రూయః. నీతం జలం కుంభే ఓం శాంతిశాంతిశాంతిరితి నీనీయ. ఇమం మేవరుణ శ్రుధీహవమద్యాచమృడయ - త్వామవస్మ్యురాచకే తత్త్వా యామి బ్రహ్మణా వందమానస్తదాశాస్తేష జమానోహవిర్భిః - అహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశగ్ం స మాన ఆయుః

ప్రమోషిః. ఇతి కుంభే వరుణమావాహ్య - ఆసనాదిసర్వోప చారై స్సంపూజ్య, చతుర్దిక్పాసనేషు నిష్ణణ్ణైశ్చతుర్భిర్బ్రాహ్మ ణైర్దర్శహస్తైః కుంభమన్వారభ్య. ఓం, దధిక్రావ్ణ్ణో అకారిషం జిహ్వాశ్వస్య వాజినః. సురభినో ముఖాకరత్ ప్రణ ఆయాగ్ంషి తారిషత్, ఆపోహ్నిష్ఠామయోభువ స్తాన ఊర్జై ర్దధాతన - మహేరణాయచక్షసే - యోవశ్శివతమోరసస్తస్య భాజయతేహనః - ఉశతీరివమాతరః - తస్మా అరంగమామవో యస్యక్షియామ జివ్వథ - ఆపో జనయథాచనః.

హిరణ్యవర్ణాశ్శుచయః పావకా యాసు జాతః కశ్యపా

యాస్వింద్రః - అగ్నింయాగర్భందధిరేవియాపాస్తాన ఆపశ్శగ్ం
సోమనా భవంతు. యాసాగ్ం రాజా వరుణోయాతిమధ్యేసత్యా
న్మతే అవపశ్శక్ జనానాం. మధుశ్చుతశ్చుచయో యాః పావ
కాస్తాన ఆపశ్శగ్ం సోమనా భవంతు - యాసాం దేవా దివి కృ
ణ్వంతిభక్షం యా అంతరిక్షే బహుధా భవంతి. యాః పృథివీం
పయసోందంతి శుక్రా స్తాన ఆపశ్శగ్ం సోమనాభవంతు -
శివేన మా చతుషా పశ్యతాప శ్చివయాతనువోపస్పృశత
త్వచం మే - సర్వాగ్ం అగ్నిగ్ం రపుషవోహువేవోమయి
వర్చో బలమోజో నిధత్త - పవమానస్సువర్జనః - పవిత్రేణ

విచర్షణి. యః పోతా సపునాతుమా. పునంతు మాదేవజనాః -
పునంతు మనవో ధియా - పునంతు విశ్వాయవః - జాతవేదః
పవిత్రవత్ - పవిత్రేణ పునాహిమా - శుక్రేణ దేవదీధ్యత్ -
అగ్నేకృత్వా క్రతుగ్ంరను - యత్రేపవిత్రమర్చిషి అగ్నే
వితతమంతరా - బ్రహ్మతేనపునీమహే - ఉభాభ్యాందేవసవి
తః - పవిత్రేణసవేనచ - ఇదంబ్రహ్మపునీమహే - వైశ్వదేవీ
పునతీదేవ్యాగాత్ - యన్వైబహ్వీస్తచువోవీతపృష్ఠాః - త
యామదంతస్సధమాద్యేషు - వయగ్ంస్యామతయోరయీ
ణామ్ - వైశ్వానరో రశ్మిభిర్తాపునాతు. వాతఃప్రాణేనేషిరోమ
యోభూః - ద్యావాపృథివీ పయసా పయోభిః - ఋతావరీయ

జ్ఞయేమామనీతాం - బృహద్భిస్సవితస్తృభిః - వర్షిష్టైర్దేవమ
 స్వభిః-అగ్నోదతైః పునాహి మా. యేనదేవా అపునత - యేనా
 పోదివ్యం కశః. తేన దివ్యేన బ్రహ్మణా-ఇదంబ్రహ్మపునీమహే.
 యఃపావమానీరధ్యేతి - ఋషిభిస్సంభృతగ్ంరసం - సర్వగ్ంస
 పూతమశ్నాతి - స్వదితంమాతరిశ్వనా - పావమానీర్లోక
 ధ్యేతి - ఋషిభిస్సంభృతగ్ం రసం - తస్మై సరస్వతీదుహేతీ
 రగ్ంసర్పిర్మధూదకం - పావమానీస్సస్త్వయగీః - సుదుఘా
 హి పయస్వతీః. ఋషిభిస్సంభృతోరసః. బ్రహ్మణేష్వమృత
 గ్ంహితం - పావమానీర్దిశంతు నః-ఇమం లోకమథోఅముం -
 కామాంతసమర్థయంతు నః - దేవీర్దేవైస్సమాభృతాః - పావ
 మానీస్సస్త్వయగీః - సుదుఘాహిఘృతశ్చృతః, ఋషిభిస్సం
 భృతోరసః - బ్రహ్మణేష్వమృతగ్ంహితం. యేనదేవాః పవి
 త్రేణ - ఆత్మానం పునతే సదా - తేన సహస్రధారేణ - పావ
 మాన్యః పునంతు మా-ప్రాజాపత్యం పవిత్రం-శతోద్యామగ్ం
 హిరణ్మయం - తేనబ్రహ్మవిదో వయం-పూతంబ్రహ్మపునీమహే-
 ఇంద్రస్సునీతీస్సహమాపునాతు-సోమస్సస్త్వావరుణస్సమీచ్యా
 యమోరాజాప్రమృణాభిః పునాతు మా-జాతబేదామూర్జయం
 త్యాపునాతు.

తచ్చంయో రావృణీమహే - గాతుంయజ్ఞాయ - గా
తుం యజ్ఞపతయే - దైవీష్వస్తిరస్తు నః - స్వస్తిర్దానుషేభ్యః -
ఉర్ధ్వం జిగాతుభేషజం - శన్నోఅస్తుద్విపదే - శంచతుష్పదే -
ఓం శాంతి శాంతి శాంతిః.

ఇతి జపిత్వా వరుణముద్వాసయేత్, అథ బ్రాహ్మణాః
కుంభజలేన కూర్చేన యజమానం ఆహాహిష్మాదిభిః - వాస్తోష్ప
తేప్రతిజానీహ్యస్తాన్తాన్స్వవేళో అనమీవోభవానః-యత్తేమ
హేప్రతితన్నోజుషస్వశన్త వధిద్విపదేశం చతుష్పదే-వాస్తోష్ప
తేశగ్తయాసగ్ం సరాతేసక్షీమహి హిరణ్మయా గాతుమత్యా -
ఆవహతేరు ఉతయోగేవరన్నోయూయం పాతస్వస్తిభిస్సదా
నః - వాస్తోష్పతే ప్రతరణో నవధిగోభిరశ్వేభిరిందో అజరాస
నై సఖ్యేస్యామః. పితేవపుత్రా ప్రతిసోజుషస్వ-అమీవహా-వా
స్తోష్పతే విశ్వారూపాణ్యావిశన్న - సఖాసుశేవవధినః-శివగ్ం
శివం-ఇతి యజమానగృహాదిసర్వోపకరణాని చ ప్రోక్షయేత్.

పుణ్యాహవాచనం సంపూర్ణమ్

2 స మి దా థా న మ్

పాదా ప్రక్షాళ్య ఆవర్యు-పవిత్రపాణిఃప్రాణానాయమ్య
శ్రీగోవిందేత్యాది శ్రీభగవదాజ్ఞాయా శ్రీమన్నారాయణప్రీత్య

ర్థం ప్రాతస్సమిధ ఆధాన్యతా సంకల్ప్య. పరిత్వాగ్నే పరిమృజా
మ్యాయుషాచ ధనేనచ-సుప్రజాః ప్రజయా భూయాసగ్ం సువీ
రోవీరై స్సువర్చావర్చసాసుపాపః పోషైస్సుగృహాగృహైస్సు
పతిః పత్యసు మేధా మేధయాసు బ్రహ్మ బ్రహ్మచారిభిః - స్థండి
లం కల్పయిత్వా ప్రాచీః పూర్వముదక్ష్గంస్థం దక్షిణారంభ
మాలిఖేత్ - ఆధోదీచీః పురస్సగ్ంస్థం పశ్చిమారంభమాలి
ఖేత్ - అవాక్కురోభ్యుక్ష్య - తృణం నైర్మత్యాం నిరస్య -
అప ఉపస్పృశ్య - భూర్భువస్సువరోమిత్యగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య -
నిధాయ వహ్నిం, ఉత్సృజ్యతే వోక్షణతోయశేషం ప్రాక్తో

యమన్యన్నిదధాత్యుదగ్వా - యథా బహిస్సన్యాచ్ఛపరిస్తరా
ణాం, అగ్నిమిథ్వాప్రగక్రై దుదగక్రైర్దైభః పరిస్తీర్య - అది
తేనుమన్యస్వ - అనుమతేనుమన్యస్వ - సరస్వతేనుమన్యస్వ -
దేవసవితఃప్రసువ. సమిధావర్భేణవాగ్నోజుహుయాత్. ఓం
అగ్నయేసమిధమాహరిషంబృహతేజాతవేదసే - యథాత్వమ
గ్నే సమిధాసమిధ్యువవం మామాయుషావర్చసా సన్యామే
ధయాప్రజయా పశుభిః బ్రహ్మవర్చసేనాన్నాద్యేన సమేధయ
స్వాహ - ఏధోన్యేధిషీమహిస్వాహ - సమిదసిసమేధిషీమహి
స్వాహ - తేజోసితేజోమయిధేహిస్వాహ - అపోఅద్యాన్వచారి
షగ్ం రనేన సమస్పృక్షహి - పయస్వాగ్ం అగ్న ఆగమంతం

మానగ్ం సృజ వర్చసాస్వాహా - సంమాగ్నేవర్చసా సృజ
 ప్రజయాచ ధనేన చ స్వాహా - విద్యున్తే అస్యదేవా ఇంద్రో
 విద్యాత్సహర్షిభిస్సాహా - అగ్నయే బృహతే నాకాయస్వా
 హా - దాష్టవాపృథివీభ్యాగ్ంస్వాహా - ఏషాతే అగ్నేసమిత్త
 యా వర్ధస్వచాప్యాయస్వచ తయాహం వర్ధమానోభూయాస
 మాప్యాయమానశ్చ స్వాహా - యోమాగ్నేభాగినగ్ం సంత
 ష్ఠాభాగం చికిర్షతి - ఆభాగమగ్నేతంకురు మామగ్నేభా
 గినంకురుస్వాహా - సమిధమూఢామాగ్నే సర్వవ్రతో భూయా
 సగ్ంస్వాహా - ఓం భూస్సాహా - ఓం భువస్సాహా - ఓం సువ
 స్సాహా - ఓం భూర్భువస్సువస్సాహా. అదితేన్వమగ్ంస్థాః
 అనుమతేన్వమగ్ంస్థాః - సరస్వతేన్వమగ్ంస్థాః దేవసవితఃప్రాసావీః
 శ్రీవిష్ణవే స్వాహా - విష్ణవే పరమాత్మనభదం. యత్తేఅగ్నే
 తేజస్తేనాహంతేజస్వీ భూయాసం యత్తే అగ్నేవర్చస్తేనాహం
 వర్చస్వీభూయాసం యత్తే అగ్నేహరస్తేనాహగ్ం హరస్వీభూ
 యాసం.మయిమేధాం మయిప్రజాం మయ్యగ్నిస్తేజో దధాతు
 మయిమేధాం మయిప్రజాం.మయీంద్ర ఇంద్రియం దధాతు
 మయిమేధాంమయిప్రజాంమయిసూర్యోభ్రాజోదధాతు-మాన
 స్తోకేతనయేమాన ఆయుషిమానోగోఘమానోఅశ్వేషురీరిషః -
 వీరాన్తానో రుద్రభామితోవధీర్హవిష్టంతో నమసా విధేమతే -

అగ్నేయేనమః - మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం హుతాశన, యద్ధుతం తు మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే. ప్రాయశ్చిత్తాన్యశేషాణి తపః కర్మాత్త కాని వై, యాని తేషామశేషాణాం కృష్ణానుస్మరణం పరం. ప్రణమ్య అభివాద్య ఆచామేత్.

సమిదాధానం సంపూర్ణమ్.

3. అగ్నిసంధానప్రారంభః

పాదాప్రక్షాళ్య ఆచమ్య పవిత్రంధృత్వాపత్న్యా సహ తాంబూలదక్షిణాక్షతాగృహీత్వా - ఓం నమస్తుదనే నమస్తుదసస్పతయే నమస్సఖీనాం పురోగాణాం చక్షుషే నమోదివే నమః పృథివ్యై - సప్రథసభాంమే గోపాయ - యేచ సభ్యాస్సభాసదః - తానిందియావతః కురు - సర్వనూయురుపాసతాం - సర్వేభ్యశ్శ్రీవైష్ణవేభ్యోనమః - ఇతిప్రణమ్య, స్వామినః భవత్పాదమూలే మయా సమర్పితామిమాం సావర్ణిం యత్కించద్దక్షిణాం యథోక్తదక్షిణామివ స్వీకృత్య ఆనయోర్విచ్ఛిన్నాపాసనాగ్నిసంధానం కర్తుం యోగ్యతాసిద్ధిర స్త్వితిభవంతో మహంతోఽనుగృహ్లాంతు - యోగ్యతాసిద్ధిర స్త్వితితైః ప్రత్యుక్తేదర్శేష్యాసీనోదర్భాః ధారయమాణః పవిత్రపాణిః ప్రాణానాయమ్య-శ్రీగోవిందేత్యాది...అస్యాం శుభతిథౌ శ్రీభగవ

దాజ్ఞయా శ్రీమన్నారాయణ ప్రీత్యర్థం ఆవయోః విచ్ఛిన్నా
పాసనాగ్నిం సంధానేయ - ఔపాసనాగ్నిమాంధానేయ విచ్ఛిన్న
సంధానార్థం ఇతి వా సంకల్ప్య-సాత్త్వికత్యాగం కుర్యాత్.
స్థండిలం కల్పయిత్వా ప్రాచీః పూర్వముదక్సంస్థం దక్షిణా
రంభమాలిఖేత్. అఘోదీనీః పుర స్సగ్ంస్థం పశ్చిమారంభమాలి
ఖేత్ - అవాక్మరోభ్యుక్ష్య - తృణం నైర్మత్యాం నిరస్య -
అప ఉపస్పృశ్య భూంభువస్సువరోమిత్యగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య,
ఉత్సృజ్య తేవోక్షణతోయశేషం ప్రాక్తోయమనన్యన్నిదధాక్తు
దగ్వా, యథా బహిస్సృచ్చ పరిస్తరాణాం ఆగ్నిమిధ్వా

పరిస్తీర్య ఆగ్నేరుత్తరతోదర్భా సగ్ంస్తీర్య, దర్విమాజ్యస్థా
లీం ప్రోక్షణీమితరదర్విం చ ద్వంద్వనన్యంచి పాత్రాణి సాద
యిత్వా - ఆయామతః పరిమాణం ప్రోక్షణీసగ్ంస్కారః
పాత్ర ప్రోక్షణితి ఉత్తానాని పాత్రాణి త్రిః ప్రోక్ష్య-ప్రోక్షణీ
పాత్రే అన్యజ్జలం పూరయిత్వా - దక్షిణత ఉద్వాప్య పవిత్ర
మాదాయ-ఆజ్యస్థాల్యాం నిధాయ-ఆజ్యస్థాల్యామాజ్యం నిరూ
ప్య-ఉదీచోంగారాన్నియూహ్య - తేష్వధిశ్రిత్య - జ్వలతాత్మణే
నావద్యో(ద్యు)త్య-ద్యే దర్భాగ్రేప్రచ్ఛిర్య ప్రక్షాళ్యప్రత్యుప్య-
త్రిః పర్యగ్ని కృత్వాఉదగుద్వాప్యఅంగారానగ్నోప్రత్యూహ్య-
ఉదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం పునరాహారమాజ్యం త్రిరుత్పా

య - పవిత్రగ్రంథిం విస్త్రస్యాప ఉపస్పృశ్య ప్రాగగ్రమగ్నా
ప్రహరతి - యేన జుహోతి తదగ్నా ప్రతితప్య దర్భైః సమ్యు
జ్య పునః ప్రతితప్య ప్రోక్ష్య నిధాయ దర్భానద్భిర్నగ్నస్పృశ్య
గ్నా ప్రహరతి. ఓం అదితేనుమన్యస్వ ఓం అనుమతేనుమన్య
స్వ-ఓం సరస్వతేనుమన్యస్వ - ఓం దేవసవితః ప్రసువ - ప్రధా
నదర్వాణ్య చతుర్గ్రహీతేనా జ్యేన. ఓం భూర్భువస్సువస్వాహా -
ప్రజాపతయశ్చదం నమమ - ప్రాణానాయమ్య శ్రీభగవదాజ్ఞయా
శ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థం ఉపవాసాకరణప్రాయశ్చిత్తార్థం
అయాశ్చహోమం కరిష్యేతి సంకల్ప్య - ఓం అయాశ్చగ్నేస్య

నభిశస్తీశ్చ సత్యమిత్త్వమయా అసి - అయసామనసాధృతోఽ
యసాహవ్యమూహిషే యానో ధేహి భేషజ్గం స్వాహా -
అగ్నయే అయస ఇదం - పునస్తాదిత్యా రుద్రా వసవస్సమిం
ధతాం పునర్బ్రహ్మణో వసునీధయజ్ఞైః-ఘృతేన త్వంతనువో

వర్ధయస్వ సత్యాస్సంతు యజమానస్య కామాస్సాహా -
అగ్నయేవసునీధాయేదం - మనోజ్యోతిర్జుషతామాజ్యం - విచ్ఛి
న్నం యజ్ఞగ్ంసమిమందధాతు-యాశ్చిప్తా ఉపసోనిమ్రుచశ్చతా
స్సందధామి హవిషాఘృతేన స్వాహా - మనసేజ్యోతిష ఇదం -
యన్త ఆత్తనోమిందాభూదగ్నిస్తత్పువరాహార్జాతవేవా విచ

ర్షణిస్సాహ - అగ్నయేజాతవేదస ఇదం - పునరగ్నిశ్చతు
 రదా త్పునరింద్రోబృహస్పతిః - పునర్దే అశ్వినాయువం చతు
 రాధత్తక్షశ్శోస్సాహ - అగ్నింద్రాబృహస్పత్యశ్వభ్య ఇదం
 నమమ.తంతుంతన్నన్రజసో భానుమన్విహి జ్యోతిష్తతః ఋధో
 రక్షధియాకృతా - అనుల్బణం వయతజోగువామహో మను
 ర్భవజనయా దైవ్యం జనగ్ంస్వాహ - అగ్నయే తంతుమత
 ఇదం, ప్రాణానాయమ్య శ్రీభగవదాజ్ఞయా శ్రీమన్నారా
 యణప్రీత్యర్థం అస్తి విచ్చిన్నోపాసనాగ్నిసంధానహోమ
 కర్తణి మధ్యేసంభావిత మంత్రతంత్ర స్వరవర్ణవిధి విపర్యాసాది
 హోషప్రాయశ్చిత్తార్థం సర్వప్రాయశ్చిత్తహోమం హోష్యా
 మితి సంకల్ప్య - ఓం భూర్భువస్సువస్సాహ. ప్రజాపతయ
 ఇదం - అనాజ్ఞాతం యదాజ్ఞాతం యజ్ఞస్య క్రియతేమిథు -
 అగ్నేతదస్యకల్పయ - త్వగ్ంహివేత్థ యథాతథగ్ం స్వాహ -
 అగ్నయిదం - పురుషసంమితో యజ్ఞః - యజ్ఞః పురుషసం
 మితః అగ్నే తదస్య కల్పయ - త్వగ్ంహివేత్థయథాతథగ్ం
 స్వాహ. అగ్నయ ఇదం - యత్పాకత్రా మనసా దీనద
 త్తాణ యజ్ఞస్య మన్వతే మర్తాసః - అగ్నిప్రథోతా క్రతు
 విద్విజానన్ - యజ్ఞో దేవాగ్ం ఋతుశో యజాతిస్సాహ -
 అగ్నయ ఇదం - త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య

హేదో వయాసీస్థాః యజ్ఞో వహ్నితమ శ్శోశుచానో
 నిశ్వాదేమాగ్ంసిప్రముముగ్ధ్యస్తత్స్వాహ - అగ్నివరుణాభ్యా
 మిదం - సత్వనో అగ్నే అవమోభవోతి నేదిష్టో అస్య
 ఉషసోవ్యష్టే - అవయుక్ష్వనోవరుణగ్ం రరాణో వీహి మృడీ
 కగ్ం సుహవోనవధిస్వాహ - అగ్నివరుణాభ్యామిదం - ఆభిర్గి
 ష్భిర్యదతోన ఊనమాప్యాయయహరివోవర్ధమానః. - యదా
 స్తోత్రభ్యో మహిగోత్రారుజాసి భూయిష్ఠభాజో అథతేస్యా
 మస్వాహ - ఇంద్రాయహరివతఇదం - ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమే
 త్రేథానిదధే పదం - సమూఢమస్యపాగ్ంసురేస్వాహ - విష్ణవ
 ఇదం ఓం భూస్వాహ - అగ్నయఇదం - ఓం భువస్వాహ -
 వాయవఇదం - ఓంసువస్వాహ సూర్యాయేదం - ఓం
 భూక్ష్మవస్సువస్వాహ - ప్రజాపతయఇదం - ఓం శ్రీవిష్ణవేస్వాహ -
 శ్రీవిష్ణవేపరమాత్తనఇదం - ప్రాణానాయమ్య - ఓం అనితేన్వమగ్ం
 స్థాః అచుమతేన్వమగ్ంస్థాః - సరస్వతేన్వమగ్ంస్థాః - దేవసవితః
 ప్రాసావీః - పునఃప్రాణానాయమ్య - శ్రీభగవదాజ్ఞయా శ్రీమ
 న్నారాయణప్రీత్యర్థం అనేకకాలసాయంప్రాతరాహుతి నామ
 కరణప్రాయశ్చిత్తార్థం ప్రాజాపత్యకృచ్ఛప్రతినిధియత్కం
 చిద్ధిరణ్యదానం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య - హిరణ్యగర్భగర్భస్థం
 హేమబీజం విభావసో - అనంతపుణ్యఫలదమతశ్శాంతిప్రయ

చ్చమే - ఇదం అనేకకాల సాయంప్రాతరాహుతీనామకరణ
ప్రాయశ్చిత్తార్థం ప్రాజాపత్యకృచ్చప్రతినిధి యత్కించిద్ది
రణ్యంనానాగోత్రేభ్యః శ్రీవైష్ణవేభ్యస్తేభ్యస్తేభ్యః సంప్రదదే
మమ - పునః ప్రాణానాయమ్య - శ్రీభగవదాజ్ఞయా శ్రీమ
న్నారాయణప్రీత్యర్థం అనేకకాల సాయంప్రాతరాహుతీనా
మకరణ ప్రాయశ్చిత్తార్థం - ఆజ్యసహితహోమద్రవ్యతండుల
దానంకరిష్యేఇతిసంకల్ప్య - తండులావైశ్వదేవత్యాః పాకేనా
న్నంపచంతియే, తస్మాత్తండులదానేన అతశ్శాంతింప్రయ
చ్చమే, ఇదమనేకకాల సాయంప్రాతరాహుతీనామకరణ

ప్రాయశ్చిత్తార్థం ఆజ్యసహిత హోమద్రవ్యతండులం యస్మై
కస్మైచిచ్ఛోత్రియాయ సంప్రదదే న మమ - పునః ప్రాణా
నాయమ్య - శ్రీభగవదాజ్ఞయా శ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థం
పూర్వేద్యస్సాయమాసాసనహోమం అద్యప్రాతరౌపాసన
హోమం చ సమస్య హోమ్యామీతి సంకల్ప్య, చత్వారి
శృంగాత్రయో అస్యపాదాద్యేశ్వరే సప్తహస్తాసోఅస్య - త్రిధా
బద్ధోవృషభోరోరవీతి మహోదేవోఽర్చ్యుర్గాం ఆవివేశ-ఏషహి
దేవః ప్రదిశోనుసర్వాః పూర్వో హి జాతస్స ఉగర్భేఅంతః -
సవిజాయమాన స్సజనిష్యమాణః ప్రత్యజ్ఞుఖాస్తీవతి విశ్వతో
ముఖః - ప్రాజ్ఞుభోదేవ అగ్నే ప్రత్యజ్ఞుఖస్సన్ మమాభిముఖో

భవ-ఓం అగ్నయే నమః - ఓం జాదవేదనేనమః - ఓం సహోజ
 నేనమః. ఓం ఆజిరాప్రభవే నమః. - ఓం వైశ్వానరాయ
 నమః - ఓం నర్యాపనేనమః - ఓం పక్షిరాధనేనమః - ఓం
 విసర్పిణేనమః - ఓం యజ్ఞపురమాయనమః - సర్వేభ్యశ్శ్రీవైష్ణ
 వేభ్యోనమః - ఓం అదితేనుమన్యస్వ ఓం అనుమతేనుమన్యస్వ
 ఓం సరస్వతేనుమన్యస్వ, ఓం దేవసవితః ప్రసువ - హోష్యామి -
 ఓం హస్తప్రోక్ష్యతండులంప్రదాయ పునః ప్రోక్ష్య ఆర్థాం
 శం గృహీత్వా ద్వేధావిభాగంకృత్వా - ఓం అగ్నయేస్వాహా -
 అగ్నయశ్శదం-ఓం అగ్నయేస్విష్టకృత్వే స్వాహా - అగ్నయేస్విష్ట
 కృతశ్శరం ఏకాగ్ం సమిధమూధాయ అన్యమగ్ధాంశం గృహీత్వా
 ద్వేధా విభజ్య-సూర్యాయ స్వాహా - సూర్యాయేదం - అగ్న
 యేస్విష్టకృతేస్వాహా - అగ్నయేస్విష్టకృతశ్శరం - ఏకాగ్ం
 సమిధమూధాయ - ఆహుతిసంసర్గరే సతి ఆహుతిసంసర్గప్రా
 యశ్చిత్తార్థం వసస్పతిహోమం కరిష్యమితి సంకల్ప్య - యత్ర వేత్త
 వసస్పతే దేవానాం గుహ్యోవామాసి - తత్ర హవ్యావిగామ
 య స్వాహా ఇతి సమిధమూధాయ తూష్ణిం సూర్యమూధాయ -
 ఓం తేన్యమగ్ంస్థాః ఓం అనుమతేన్యమగ్ంస్థాః - ఓం సగ
 స్వతేన్యమగ్ంస్థాః ఓమ్ దేవసవితః ప్రాసావీః - ఓమ్ శ్రీవిష్ణవే
 స్వాహా - శ్రీవిష్ణవే పరమాత్మన ఇదం అగ్నేనం సుకథా

రామే అస్తా విశ్వాని దేవ వయనాని విద్వాన్ యయోధ్య
స్తజ్జువలరాణమేనో భూయిష్ఠాంతే నను ఉక్తిం విధేమ - ఓం
అగ్ని యేనమః. - మంత్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం
వలతాశాన, యద్ధతం తు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే,
ప్రాయశ్చిత్తాన్యశేషాణి తపః కర్మాత్తకానివై, యాని తేషామ
శేషాణాం కృష్ణానుస్మరణం పరం, ప్రణమ్య అభివాద్య ఆచ
మనం కుర్యాత్, కృతం కర్తవ్యగవతే సమర్పయేత్.

అగ్ని సంహారం సమాప్తమ్.

4. శ్రాద్ధ ప్రయోగ ప్రారంభః

పాణి పాదాప్రక్షాళ్య ద్వీరాచమ్య త్రిభిః పంచభిర్వాద
యైభిః కృతం పవిత్రం ధృత్వా తిలాక్షతా గృహీత్వా దక్షి
ణాముఖః స్థిత్యా ప్రాచీనావీధి, ఓం సమస్తసమత్సరువాప్తి
హేతవః - సముత్థితాపత్కులధూమకేతవః, అపారసంసార
సముద్రనేతవః - పునంతు మాం బ్రాహ్మణపాదపాంసవః - ఇతి
జపిత్యా ఉపవీధిప్రణమ్య దేవేభ్యోనమః - ప్రాచీనావీధి. వసు
కుద్రాదిత్యస్వరూపాస్తత్పితృ పితామహ ప్రపితామహేభ్యో
నమః - ఉపవీధి శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణవేనమః - ప్రాచీ
నావీధి- దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చరుహాయోగిభ్యవేనచ, నమస్సవి

ధాయైస్వాహాయై నిత్యమేవ నమోనమః. ఉపవీతీ - ప్రణమ్య
 ప్రాచీనావీతీ - స్వామినః అస్తికాదివనే అముకగోత్రం అముక
 శర్తాణం మమ పితరముద్దిశ్య ప్రత్యాబ్ధికం శ్రాద్ధం కర్తుకామో
 ఽస్మి అయందేశః అయంకాలః అస్తికగేహే విద్యమానాః
 పశ్యాపశ్యపదార్థాశ్చ శ్రాద్ధార్థాభూయాసుః - ఇదంక్షేత్రం
 గయాక్షేత్రసదృశం భూయాత్ మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధ
 కరణేఅధికారసంపద స్త్వితి భవంతోమహంతోఽనుగృహ్లాంతు-
 తథాస్తు ఇతి ప్రతివచనం - ఉపవీతీఉదజ్జుఖస్థిత్వాశ్రాద్ధభూ-
 మిం గయాం ధ్యాత్వా ధ్యాత్వా దేవం గదాధరం ప్రాచీనా
 వీతీ. దక్షిణాముఖస్థిత్వా, వస్వాదీంశ్చ పితౄణాం ధ్యాత్వా తత
 శ్రాద్ధం ప్రవర్తయే, ప్రవర్తయ ఇతి ప్రతివచనం - ఉపవీతీ -
 దర్భేష్వాసీనో దర్భాకథారయమాణఃపవిత్రపాణిః త్రిః ప్రాణా
 నాయమ్య, ప్రాచీనావీతీ. శ్రీగోవిందేత్యాది. అస్యాంపుణ్యతిథౌ
 గోత్రస్యశర్తాణః పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య-
 కురుష్యేతి ప్రతివచనం - ఉపవీతీ - భగవానేవేత్యాది స్వయ
 మేవ కారయతీత్యంతముక్త్యా - ప్రాచీనావీతీ - దక్షిణాముఖస్థ
 వ్యంజాన్వాచ్య వామారత్నాదక్షిణాగ్రం భుక్తమాక్రమ్య-
 యేపార్థివాసః పితరో యే అంతరిక్షేయేదివియేవామృతాబభూ-
 వుః - అస్తికాయజ్ఞే సమవయంతాం - అస్తు, సమవయంతా

మితి ప్రతివచనం, స్థండిలాది పరిస్తరణాంతం కృత్వా - దక్షిణా
గ్రైః పితృభ్యం దక్షిణానధ రాను త్రరాను త్రరాన్ - అగ్నేరు త్రర
తో దర్భాన్ సంసీర్య తదు త్రరతః ప్రణీతాసనం - దక్షిణతో
బ్రహ్మాసనం పశ్చిరుతః పాత్రాసనం - దర్విమాజ్యస్థాలీం ప్రోక్ష
ణీం ప్రణీతామిధమితరదర్విం హవిః పాత్రం హవిష్యపా
త్రం చ సాదయిత్వా ఆయామేన సహ ప్రోక్షణీరుత్పాయపా
త్రాణ్యుత్తానాని కృత్వా విస్త్రేయద్వంసర్వాభిః ప్రోక్షణీభిరద్భిః
త్రిప్రోక్ష్య - ప్రోక్షణీపాత్రం పునః పూరయిత్వా విడిత
దక్షిణతో నిధాయ - ఆయామం ప్రణీతాపాత్రే నిధాయ -

అద్భిః పూరయిత్వా త్రిరుత్పాయ సమంప్రాణైర్హృత్వోత్త
రేణాగ్నిందర్భేషుసాదయిత్వా దర్భైః ప్రచ్ఛాద్య పవిత్రమా
జ్యస్థాల్యాం నిధాయ ఉపవీతీ. బ్రహ్మణం దక్షిణతో దర్భేషు
నిషాద్యబ్రహ్మణాయ (బ్రహ్మణే) నమః ఇదమాసనం ఇదమర్చనం -
ప్రాచీనావీతి - ఆజ్యస్థాల్యామాజ్యం నిరూప్య ఉదీచోంగారాన్నిరు
హ్మేత్యాది దర్విసంస్కారాంతం కృత్వా శమ్యాః పరిధ్యర్థే
స్థవిష్ణోమధ్యమః ఆణియాన్ ద్రాఘీయాన్ దక్షిణార్థ్యః ఆణిష్ఠోహ్రా
సిష్ఠ ఉత్తరార్థ్యః ఉపవీతీ - ద్వే ఆఘారసమిధౌ మధ్యమం పరి
ధిముషస్పృశ్య ఉద్ధర్వేదక్షిణము త్రరమాదధాతి - ప్రాచీనా
వీతి - తూష్ణీం సమంతమప్రదక్షిణం పరిషిచ్య - ఇద్ధమాజ్యే

నాభ్యజ్య . అస్తిక మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధికశాస్త్రసార్వణ హో
మకర్తణి స్వామిక్ ఇద్దమాధాన్యే - ఆధత్స్వ ఇత్యనుజ్ఞాత
ఇత్థాన్యగ్నా వాదధాతి - ఉపవీతీ - ఇద్ధమూలం పరామృ
త్యాపడిపస్పృశ్య ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్నాఘరావా
ఘారయతి - ఇతరదర్శిమాదాయ - వాయవ్యాదాగ్నేయాం
తం, ప్రజాపతయఇదం - ప్రధానదర్శిమాదాయ - నైఋత్యా
దైశాన్యంతం ఇంద్రాయేదం - ఉత్తరపూర్వే ఓం అగ్నయే
స్వాహా అగ్నయిదం - దక్షిణపూర్వే, ఓం సోమాయస్వా
హా - సోమాయేదం - అగ్నిమధ్యే, అగ్నయేస్వాహా - అగ్న

యిదం - ప్రాణానాయమ్య - సంకల్పప్రభృతి ముఖాహుతి
పర్యంతం న్యూనాతిరిక్తప్రాయశ్చిత్తార్థం సర్వప్రాయశ్చిత్త
హోమం హోష్యామి ఇతి సంకల్ప్య - ఓం భూభువస్సువస్వా
హా - ప్రజాపతయఇదం - అగ్నేరుత్తరతః ప్రాగగ్రేహ దర్భేహ
ఆగచ్ఛంతు మహాభాగావిశ్వేదేవా మహాబలాః - యేహ్యత్ర
విహితాశ్శ్రద్ధే సావధానా భవంతు తే.విశ్వేదేవాశ్శృణుతే
మంగంహవంమేయే అంతరిక్షేయ ఉపద్యవిష్టయే అగ్నిజిహ్వ
ఉత వాయజత్రా ఆసవ్యాస్తక బర్హిషి మాదయధ్వం - గోత్ర
స్య శర్తణః పితుః ప్రత్యాబ్ధికశాస్త్రే పురూరవోమాద్రవస్సంజ్ఞ
కవిశ్వా దేవానావాహయామి - విశ్వేషాం దేవానామిద

మూసనం - ఇదమర్చనం యవోదకముత్సిత్య - ప్రాచీనావీతీ,
 బర్హిః అగ్నేర్దక్షిణతః దక్షిణాగ్రం భుగ్నం నిక్షిప్య - ఆయా
 తపితరస్సోమ్యా గంభీరైః పథిభిః పూర్వైః ప్రజామస్తభ్యం
 దదతోరయంచ దీర్ఘాయుత్వంచ శతశారదంచ - గోత్రస్య శర్త
 నః పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే గోత్రా శర్తనః వసురుద్రాదిత్య
 స్వరూపాః అస్తత్పితృపితామహప్రపితామహానావాహ
 యామి - సకృదాచ్ఛిన్నం బర్హిరూర్ణామృదు - సోమనంపి
 తృభ్యస్తా భరామ్యహం - అస్మిత్సీదంతు మేపితరస్సోమ్యాః-
 పితామహః ప్రపితామహశ్చానుగైస్సహ - గోత్రాణాం శర్త
 నాం వసురుద్రాదిత్య స్వరూపాణాం పితృపితామహప్రపితా
 మహానామిదమాసనం - ఇదమర్చనం ఊర్జం వహంతీరమృతం
 ఘృతంపయః కీలాలం పరిస్మృతం స్వధాస్థతర్పయత మే పితౄణా
 ఇతి తిలోదకముత్సిత్య, ఉపవీతీ - అగ్నేరుత్తరతః ప్రాగగ్రా
 దర్భా సంస్తీర్య - ఓం సహస్రశీర్షాపురుషః - సహస్రాక్ష
 స్సహస్రపాత్ - సభూమిం విశ్వతోవృత్వా - అత్యతిష్ఠద్దశాం
 గులం - గోత్రస్య శర్తనః పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే శ్రాద్ధసం
 రక్షక శ్రీమహావిష్ణుమావాహయామి పురుషవేదగ్ం సర్వం
 యద్భూతం యచ్ఛ భవ్యం. ఉతామృతత్వస్యేకానః - యదన్నే
 నాతిరోహతి - విష్ణో ఇదంతే ఆసనం - ఇదమర్చనం - యవో

దశముత్సృచ్య - ప్రాచీనావీతీ - ఉద్ధృతతామగ్నా చ క్రియ
తాం - కామముద్ధృతయతాం - కామమగ్నా చ క్రియతామితి
ప్రతివచనం - ఉద్ధృతమన్నమగ్నావధిశ్రిత్య - ప్రాచీనముదీ
చీనం వోద్వాస్య ప్రతిష్ఠితమభిఘాత్య - దర్వామృతస్తీర్య -
ద్విరవదాయ-వత్సనాం త్రిరవదానం - సకృదభిఘాత్య-యన్తే
మాతాప్రలులోభచరత్యననువ్రతాతన్తేరేతః పితా వృజ్ఞాం -
మాభూరనోయపద్యతాం గోత్రాయశర్తణేఅస్తత్పిత్రేస్వాహాగో
త్రాయశర్తణేఅస్తత్పిత్ర ఇదం-ఉపస్తీర్యావదాయాభిఘాత్య -
యాస్తీషంతి యా ధావంతి యాఆర్ద్రోఘ్నుః పరితస్థుః - ఆర్ది

శ్యశ్యశ్య భర్తృభిరంతరన్యంపితుర్దధే - గోత్రాయ శర్తణే అస్త
త్పిత్రేస్వాహా - గోత్రాయ శర్తణే అస్తత్ పిత్ర ఇదం - ఉప
స్తీర్యావదాయాభిఘాత్య-యన్తే పితామహీప్రలులోభ చరత్య
ననువ్రతా - తన్తే రేతః పితామహో వృజ్ఞాం-మాభూరనోయ
పద్యతాం గోత్రాయ శర్తణే అస్తత్పిత్రామహాయస్వాహా -
గోత్రాయ శర్తణే అస్తత్పిత్రామహాయేదం ఉపస్తీర్యావదా
యాభిఘాత్య - అంతర్దధే పర్వతైరంతర్తహ్య పృథివ్యా -
ఆభిర్ద్విగ్భరనంతాభిః - అంతరన్యం పితామహద్దధే - గోత్రా
యశర్తణే అస్తత్పిత్రామహాయ స్వాహా - గోత్రాయ శర్తణే
అస్తత్పిత్రామహాయేదం - ఉపస్తీర్యావదాయాభిఘాత్య -

యచ్చే ప్రపితామహీ ప్రబులోభచరత్యననువ్రతా - తన్నే
 రేతః ప్రపితామహో వృజ్ఞాం - మాభురన్యోపపద్యతాం - గో
 త్రాయ శర్తణే అస్తత్ప్రపితామహాయ స్వాహా గోత్రాయ
 శర్తణే అస్తత్ప్రపితామహాయేదం - ఉపస్తీర్యావదాయాభి
 ఘూర్య - అంతర్దధయుతుభిరహో రాత్రైస్ససంధిభిః - అర్థమా
 నైశ్చ మానైశ్చాంతరన్యం ప్రపితామహద్దధే గోత్రాయ
 శర్తణే అస్తత్ప్రపితామహాయ స్వాహా గోత్రాయ శర్తణే అస్త
 త్ప్రపితామహాయేదం - ఉపస్తీర్యావదాయాభిఘూర్య - ఉప
 వీతీ-స్విష్టకృదర్ధం హవిః ప్రత్యభిఘూర్య-ప్రాచీనావీతీ - యేచేహ
 పితరోయేచ నేహ యాగంశ్చ విద్వయాగం ఉచనప్రవిద్వ -
 అగ్నేతాన్వేత్ర యదితేజాతవేదస్తయాప్రత్యగ్ంస్వధయామదం
 తుస్వాహ-జ్ఞాతాజ్ఞాతపితృభ్య ఇదం, అథాజ్ఞాహుతీః, స్వాహా
 పిత్రే - పిత్ర ఇదం, పిత్రే స్వాహా - పిత్ర ఇదం. స్వాహా పిత్రే పిత్ర
 ఇదం - పిత్రే స్వాహా పిత్ర ఇదం - స్వధాస్వాహా - పితృభ్య
 ఇదం - అగ్నయే కవ్యవాహనాయ స్వధాస్వాహా అగ్నయే
 కవ్యవాహనాయేదం, ఉపవీతీ - దర్వ్యాముపస్తీర్య - ఉత్త
 రాధాత్సకృదవదాయ - వత్సాః ద్విరవదాయ - ద్విరభిఘూర్య
 ఓం అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా - అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదం -
 ప్రాచీనావీతీ - దర్వ్యాముపస్తీర్య హవిష్యమాదాయాభి

ఘోర్య - స్వాహేత్యుత్తరభస్మనామహ్య - హుతదేవతాభ్య
 ఇదం - పరిధ్యంజనం - లేపకార్యం, ఆజ్యస్థాలీముత్తరతః -
 ప్రధానదర్శిం దక్షిణతః ఇతరదర్శిం మధ్యే పాత్రసాదవప్రయు
 క్తదర్భా గృహీత్వా - దర్వాణమనక్ష్యగ్రం ఇతరస్యాం
 మధ్యం ఆజ్యస్థాల్యాం మూలం-ఇతిత్రిరక్త్వా ఏకదర్భంవాభౌ
 విన్యస్య ఇతరా ప్రాగగ్రానగ్నోప్రహరతి - నాత్యగ్రం ప్రహ
 రేత్ - అప ఉపస్పృశ్య తృణప్రహరః నిర్దేశనం చ అగ్నేరభి
 మంత్రణంచ భూమానిమూర్ఘ్ణిః పరిధిప్రహరః, మధ్యమం
 ప్రహృత్య ఇతరా ప్రహరన్ దర్విభ్యామాజ్యం గృహీత్వా,

స్వాహా-వసుభ్యో రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్యస్సగ్ం స్తావభాగేభ్య
 ఇదం - ఉపవీతీ - ప్రాణానాయమ్య శ్రీభగవదాజ్ఞయా శ్రీమ
 న్నారాయణప్రీత్యర్థం మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శాస్త్రహోమక
 ర్తణే మధ్యే సంభావిత - మంత్ర తంత్ర స్వరవర్ణ విధినిపర్యాస
 న్యూనాతిరిక్తప్రాశుశ్చిత్తార్థం సర్వప్రాశుశ్చిత్తహోమం హో
 మ్యామి-ఓంభూభ్యవస్సువస్వాహా-ప్రజాపతయఇదం అనాజ్ఞాతం
 యదాజ్ఞాతం - తథగ్ంస్వాహా - అగ్నయ ఇదం - పురుషసం
 మితో యజ్ఞః - తథగ్ం స్వాహా - అగ్నయ ఇదం - యత్పా
 కత్రా - యజాతిస్వాహా - అగ్నయ ఇదం - త్వన్నో అగ్నే -
 అస్తత్స్వాహా - అగ్నీవరుణాభ్యామిదం - సత్వన్నో అగ్నే -

వధిస్వాహా, ఆగ్నివరుణాభ్యామిదం - ఆభిర్గీర్భిః - స్వామ
స్వాహా - ఇంద్రాయహరివతఇదం - ఇదంవిష్ణుర్విచక్రమే -
సురేస్వాహా, విష్ణవఇదం, ఓం భూస్వాహా - అగ్నయ
ఇదం, ఓంభువస్వాహా, వాయవఇదం ఓంసువస్వాహా -
సూర్యాయేదం - ఓం భూర్భువస్సువస్వాహా ప్రజాపతయ
ఇదం - ఓం శ్రీవిష్ణవే స్వాహా శ్రీవిష్ణవే పరమాత్మన ఇదం -
ప్రాణానాయమ్య - ప్రాచీనావీతి - తూష్ణీం సమంతమప్రద
క్షీణం పరిషేచ్య, ప్రణీతాస్వపతనీయ - అన్యజ్జలం పూరయి
త్వా - ప్రాచ్యాం, దక్షిణాయాం, ప్రతీచ్యాం, ఉదీచ్యాం,

ఉర్ధ్వాయాం, అధరాయాం భూమౌ, జలం నిస్తావ్య - సము
ద్రం వః ప్రహిణోమి స్వాం యోనిమపి గచ్ఛత - అచ్ఛిద్రః
ప్రజయా భూయాసం మాపరానేచిమత్పయః-స్వశిరసిప్రోక్ష్య -
ఉపవీతి - బ్రాహ్మణాయ (బ్రహ్మణే) నమః తాంబూలదక్షిణాం
సమర్పయామి - సర్వోపచారాకా సమర్పయామి ఇతిబ్రాహ్మణం
(బ్రహ్మణం) సంపూజ్య, దర్శేణ ఓం విష్ణవేస్వాహా శ్రీవిష్ణవే పర
మాత్మనఇదం ప్రాయశ్చిత్తం-ప్రాణాయామం - పరిషేచనం-ప్రణీ
తావోక్షణం, బ్రాహ్మణో(బ్రహ్మో)ద్వాసనం - అగ్న్యృపస్థానంచ
క్రమేణకృత్వా అగ్నేనయిత్యగ్నిముపస్థాయ ప్రణమ్యాభివా
ద్య-ప్రాచీనావీతి-పితాపితామహశ్చైవ తదైవ ప్రపితామహః,

మమ తృప్తిం ప్రయాంత్యద్య హోమాప్యాయితమూర్తయః,
అద్యానుష్ఠితే మమ పితుః ప్రత్యాబ్ధిక శ్రాద్ధపార్వణహోమ
కర్తణి మంత్రలోపేక్రియాలోపే ద్రవ్యలోపే నియమలోపేచ
సత్కృపి సర్వం యథాశాస్త్రానుష్ఠితం భూయాదితి భవంతో
మహంతోఽనుగృహ్లాంతు, తథాస్తు, ఇతి ప్రతివచనం, హోమ
శిష్టాన్నం అగ్నేర్దక్షిణతః ఏషతే తతేత్యాది మంత్రేణ అభి
మంత్రయేత్.

ఉపవీతి, విశ్వదేవహస్తే అపః ప్రదాయ గోత్రస్య శర్తణః
పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే పురూరవో మార్ద్రవస్పంజ్జ కానాం
విశ్వేషాందేవానామిదమాసనం, పునరపః ప్రదాయ పురూ
రవో మార్ద్రవస్పంజ్జకవిశ్వేదేవార్థే భవతాక్షణః కర్తవ్యః, ఓం
తథాఇతి ప్రతివచనం ప్రాప్నోతుభవాన్ ప్రాప్నవనీతి ప్రతి
వచనం - అలంకారార్థే ఇమే అక్షతాః సకలారాధనైస్సర్వ
ర్చితం, ప్రాచీనావీతి - పితృహస్తే అపః ప్రదాయ గోత్రస్య
శర్తణః మమపితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే వసుమద్రాదిత్యస్వరూపా
స్తత్ప్రేతృ పితామహ ప్రపితామహానా మిదమాసనం పునరపః,
ప్రదాయ, పితృపితామహ ప్రపితామహార్థే భవతాక్షణః కర్త
వ్యః ఓం తథాఇతి ప్రతివచనం ప్రాప్నోతుభవాన్, ప్రాప్నవనీ
తి ప్రతివచనం, అలంకారార్థే ఇమే తిలాః సకలారాధనై

స్వర్చితం, ఉపవీతీ, విష్ణుహస్తే అపః ప్రదాయ, గోత్రస్య
శర్తణః పితుః ప్రత్యాభిషక్త్యాదే శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణోః
ఇదంతే ఆసనం పునరపః ప్రదాయ శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహా
విష్ణుర్ధే భవతా తుణః కర్తవ్యః ఓం తథాశ్రిత ప్రతివచనం,
ప్రాప్నోతుభవాన్, ప్రాప్నోతువానీతి ప్రతివచనం, అలంకారార్థే
ఇమేఅక్షతాః, సకలారాధనై స్వర్చితం - గోత్రస్యశర్తణః
పితుః ప్రత్యాభిషక్త్యాదే పురూరవో మార్ద్ద్రవసంజ్ఞకానాం
విశ్వేషాం దేవానాం పాద్యస్థానే ఇదమాసనమితి చతురశ్రమం
డలే ఉత్తరాగ్రం దర్భద్వయం సంస్తీర్య. ఇదమర్చనమితి

అక్షతాన్నిక్షిప్య, ప్రాచీనావీతీ, గోత్రస్యశర్తణః ప్రత్యాభిషక్త్యాదే
వసురుద్రాదిత్య స్వరూపాస్తత్ పితృపితౄణామహా ప్రపితౄ
మహానాం పాద్యస్థానే ఇదమాసనమితి దర్భం వర్తులాకారమం
డలే దక్షిణాగ్రంభుగ్నం నిక్షిప్య ఇదమర్చనమితితిలంనిక్షిప్య,
ఉపవీతీ, గోత్రస్యశర్తణః పితుః ప్రత్యాభిషక్త్యాదే శ్రాద్ధసం
రక్షక శ్రీమహావిష్ణోః పాద్యస్థానే ఇదంతే ఆసనం ఇతిదేవార్థ
మండలే ఉత్తరాగ్రం దర్భద్వయం నిక్షిప్య ఇదమర్చనమితి
అక్షతాన్ నిక్షిప్య గోత్రస్య శర్తణః పితుః ప్రత్యాభిషక్త్యాదే
పురూరవోమార్ద్ద్రవసంజ్ఞక విశ్వేదేవాః స్వాగతం ఇదంనః
పాద్యం-ఇతి సాక్షితకుశాగ్ర తీర్థాంజలిం విసృజ్య ఇదమర్ఘ్యం

శుక్రమసి జ్యోతిరసి తేజోసి, గంధద్వారాం-యే శ్రియం, ఇతి
 పాదావభ్యజ్ఞప్రత్యక్షహస్తేజలందత్వా, ప్రాచీనావీతీ, గో
 త్రస్యశర్తణః పితుః ప్రత్యాబ్ధిశ్రాద్ధే వసుమద్రాశిశ్చస్వయాప
 ఆస్తత్ పితృపితామహ ప్రపితామహః స్వాగతం ఇతి తిలోద
 కం నిస్రావ్య ఇదం వః సాద్యం ఇదమర్ఘ్యం శుక్రమసి. గంధ
 ద్వారాం, సమస్తరంపత్, పాంసవః-ఇతిపాదౌ ప్రత్యక్ష,
 ఉపవీతీ, గోత్రస్య శర్తణఃపితుః ప్రత్యాబ్ధిశ్రాద్ధే శ్రాద్ధసంరక్షక
 శ్రీమహావిష్ణో స్వాగతం, ఇదంతేసాద్యం ఇదమర్ఘ్యం, తద్వి
 ష్ణోఃపరమంపదం, ఇతిపాదౌ ప్రత్యక్ష కర్తా పాదౌ ప్రత్యక్ష
 ఆచాషేత్, అనంతరం భోక్తా ఆచమనం కుర్యాత్ ప్రాచీనా
 వీతీ తిలాక్షతతీర్థేన స్థానప్రోక్షణమంత్రః, ఓం అపహతా
 అసురారక్షాగ్ంసి పిశాచా యే క్షీయంతి పృథివీమను, ఆన్య
 త్రేతో గచ్ఛంతు యత్రైషాం గతం మనః, ఉదీరతామవర
 ఉత్పరాసఉన్నధ్యమాః పితరస్సోమ్యాసః అసుం య ఈయుర
 వృకాబుతజ్ఞస్తేనోవంతు పితరోహవేషు, ఉద్ధత్య అవోక్ష్య,
 అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాంగతోపివా, యస్త్సరేత్పుం
 డరీకాక్షం సబాహ్యభ్యంతరశ్శుచిః, భూర్భువస్సువః ఇతి భోజన
 స్థానంప్రోక్ష్య, విశ్వేదేవాః ప్రాజ్ఞుభాః పితృపితామహప్ర
 పితామహః ఉత్తరాభిముఖాః - శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణుః

ప్రత్యక్షాః అథవావిష్ణుస్సర్వతోముఖః, ఉపవీతీ, విశ్వేదేవ
హస్తే అపః ప్రదాయ గోత్రస్య శర్తవః పితృః ప్రత్యాభిషేకశ్రాద్ధే
పురూరవో మార్ద్రవస్సంజ్ఞకానాం విశ్వేషాం దేవానాంభోజ
నస్థానే ఇదమాసనం పునరపః ప్రదాయ ఇదంభోజనపాత్రా
సనం, అర్చిత ప్రార్చిత ప్రియమేథాసో అర్చితార్చంత పుత్ర కా
ఉతపునర్నుధిష్ణ్వర్చిత - ఇదంవో అర్చనం ఇతి అక్షతాః -
గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాం కరీషిణీం - ఈశ్వరీగ్ం
సర్వభూతానాం త్వామిహోపహ్వయే శ్రియం - గోత్రస్యశర్తవః
పితృః ప్రత్యాభిషేకశ్రాద్ధే పురూరవో మార్ద్రవస్సంజ్ఞకావిశ్వే

దేవాః దేహాలంకరణార్థం యథాభాగమమీవోగంథాః సు
గంధాఇతి ప్రతివచనం, ఆయనేతే పరాయణే దూర్వారో
హంతుపుష్పిణీః, హృదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహ
ఇమే - ఇమానిపుష్పాణి శ్రీతులసీదళానిచ - ధూరసి ధూర్వ
ధూర్వంతం ధూర్వతం యోస్తాః ధూర్వతితం ధూర్వయం
వయం ధూర్వామస్త్యం దేవానామసి - ఉదకేన సాం(సం)కల్పి
కో(తో)యం వోధూపస్సాస్వహ, ఉద్దీప్యస్వజాతవేదోపఘ్నున్ని
రృతిం మమ - పశూగ్ంశ్చ మహ్యమావహ జీవనంచ దిశో
దశ - మానోహిగ్ం సీజ్జాతవేదోగామశ్వం పురుషం జగత్ -
అభిభ్రదగ్న అగహి శ్రియామాపరిపాలయ - అయంవోదీపః

స్వాహా - జ్వాలాభేదేన సూర్యోజ్యోతిః, యువాసువాసాః
 పరివీత ఆగాత్ - సఉశ్రేయాన్భవతి జాయమానః - తం ధీ
 రానః కవయః ఉన్నయంతి - స్వాధియో మనసా దేవయంతః -
 ఆచ్ఛాదనార్థం ఉత్తరీయార్థమిదం వస్త్రయుగ్మం - పవిత్రార్థం
 ఉభౌదర్భా - వస్త్రాభావే ఆచ్ఛాదనార్థం పవిత్రార్థం ఇమే
 దర్భాః ఆవాహనాదిశేషోపచారార్థే ఇమే అక్షతాః సకలా
 రాధనైః స్వర్చితం - ప్రాచీనావీతీ పితృహస్తే అపః ప్రదాయ
 గోత్రస్య శర్తణః పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే వసురుద్రాదిత్య
 స్వరూపఅస్తత్ పితృపితామహ ప్రపితామహానాం భోజనస్థానే
 ఇదమాసనం - పునరపః ప్రదాయ ఇదం పాత్రాసనం అర్చిత -
 ఇదం వో అర్చనం - గంధద్వారాం - గోత్రస్య శర్తణః పితుః
 ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే వసురుద్రాదిత్య స్వరూప అస్తత్పితృపితామహ
 ప్రపితామహః దేహాలంకరణార్థం యథాభాగమమివో గం
 థాః ఆయనేతే-ఇమాని పుష్పాణి శ్రీతుశసీదళానిచ - ధూరసి-
 అసి, ఉదకేన, సాం(సం)కల్పికో(తో)ఘ్రీణ తృప్త్యర్థమయం
 వోధూపః స్వధా-ఉద్దీప్యస్వ, అయంవో దీపస్వధా-జ్వాలా
 భేదేన సూర్యోజ్యోతిః-యువాసువాసాః, ఆచ్ఛాదనార్థమిదం
 వస్త్రయుగ్మం పవిత్రార్థం ఉభౌ దర్భా - వస్త్రాభావే - ఆచ్ఛా
 దనార్థం పవిత్రార్థం ఇమే దర్భాః శేషోపచారార్థే ఇమేతిలాః -

సకలారాధనైః స్వర్చితం ఉపవీతీ - విష్ణుమాస్తే అపః ప్రదాయ-
 గోత్రస్యశర్తణః పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాద్ధే శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహా-
 విష్ణో భోజనస్థానే ఇదం తే ఆసనం, పునరపః ప్రదాయ,
 ఇదం పాత్రాసనం అర్చిత - ఇదంతే అర్చనం - ఇత్యక్షతై
 రభ్యర్చ్య - గంధద్వారాం గోత్రస్యశర్తణః పితుః ప్రత్యాబ్ధిక
 శ్రాద్ధే శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణో దేహాలంకరణార్థ మమితే
 గంధాః ఆయనేతే - ఇమానిపుష్పాణి శ్రీతులసీదళానిచ సమర్ప
 యామి-ధూరసి, ఉదకేన సాం(సం)కల్పికో(తో)యంతేధూపః,
 ఉద్దిప్యస్వజాతవేదః ఆయంతేదీపః. జ్వాలాభేదేనసూర్యోజ్యోతిః-

యువాసువాసాః, ఆచ్ఛాదనార్థ ముత్తరీయార్థమిదం వస్త్రయు
 గ్తంపవిత్రార్థం ఉభౌ దర్భౌ వస్త్రాభావేఆచ్ఛాదనార్థం పవిత్రార్థం
 ఇమేదర్భాః ఆవాహనాది శేషోపచారార్థే ఇమేఅక్షతాః, సక
 లారాధనై స్వర్చితం - ఆచమనం - వస్త్రోత్తరీయాదిదానే
 అర్చనాదికం కృత్వాపశ్చాత్ భుక్తిస్థానాసనం కుర్యాత్, పాత్ర
 శుద్ధిః, అన్నంచపాయసంభక్ష్యంవక్ష్యంజనం ఘృతసూపకం, ప్రాచీ
 నావీతీ, అన్నసంరక్షణార్థం రక్షోఘ్న మంత్రక్షతనం కరిష్యే.
 హరిః ఓం-సహవై దేవానాంచాసురాణాం చ యజ్ఞౌ ప్రతతా
 వాస్తాం వయగ్ంస్వర్గం లోకమేష్యామో వయమేష్యామి ఇతి
 తేసురాస్సన్నహ్య సహనైవాచరన్ బ్రహ్మచర్యేణ తపనైవ

దేవాస్తేసురా అముహ్యగ్ంస్తేనప్రాజానన్ తేపరాభవన్ తేన
 స్వర్గలోకమూయన్ ప్రసృతేనవైయజ్ఞేన దేవాస్సర్వర్ం లోక
 మాయన్నప్రసృతేనాసురాన్పరాభావయన్ ప్రసృతో హవై
 యజ్ఞోపవీతినో యజ్ఞోప్రసృతోనుపవీతినో యత్కించ బ్రాహ్మ
 ãో యజ్ఞోపవీత్యధీతేయజత ఏవ తత్తస్మాద్యజ్ఞోపవీత్యేవాధీ
 యితేయాజయేద్యజేతవా యజ్ఞస్యప్రసృత్యా అజినం వాసో
 వాదక్షిణం ఉపవీయ దక్షిణం బాహుముద్ధరతేవ ధత్తే సర్వ
 మితి యజ్ఞోపవీతమేతదేవ విసరితంప్రాచీనావీతగ్ం సంవీతంనూ
 నుషం - రక్షాగ్ంసి హవాపురోనువాకే తపోగ్రమతిష్ఠంత
 తాన్ ప్రజాపతి ర్వరేణోపామంత్రయత తాని పరమవృణీతా
 దిత్యోనోయోద్ధా ఇతితాన్ ప్రజాపతి రబ్రవీద్యోధయధ్వమితి
 తస్మాదుత్తిష్ఠంతగ్ం హవాతాని రక్షాగ్ంస్యాదిత్యం యోధ
 యంతి యావదస్తమన్వగాత్తానిహవా ఏతాని రక్షాగ్ంసి గా
 యత్యాభిమంత్రితేనాంభసాశామ్యంతి తదుహవా ఏతే బ్రహ్మ
 వాదినః పూర్వాభిముఖాస్సంధ్యాయాం గాయత్ర్యాభిమం
 త్రితా ఆపడార్ధ్యం విక్షిపంతితావతా ఆపో వజ్రీభూత్వాతాని
 రక్షాగ్ంసి మందేహారుణే ద్వీపే ప్రక్షిపంతి యత్ ప్రదక్షిణం
 ప్రక్రమంతితేన పాప్తాన మవధూన్వంతుద్యంతమస్తం యంత
 మాదిత్యమభిధ్యాయన్కుర్వన్ బ్రహ్మణో విద్వాన్ధన్వకలంభద్ర

మశ్శు తేఽసానాదిత్యో బ్రహ్మేతి బ్రహ్మైవ సస్మిన్మావ్యేతి
యవీవంవేద.

భోక్తా-ఆబ్రహ్మణ బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చసీజాయతాం-
యోగ తే మోనః కల్పశాం కింస్విదాసీత్ - వ్యోమ, నమ
స్సహమానాయనివ్యాధినే - అశ్వపతిభ్యశ్చ వోనమః - నమో
దుందుభ్యాయచ - వాస్తుపాయ చ.

కర్తాడపవీతీ - ఓం భూర్భువస్సువః - ఓం తత్సవితుర్వ
రేణీయం - శర్గో దేవస్యధీమహి - ధియోయోనః ప్రచోదయా

త్ - దేవసవితః ప్రసువ - విశ్వదేవహస్తే శుద్ధోదకం ప్రదాయ-
పృథినీతేపాత్రం ద్యౌరపిథానం బ్రహ్మణస్త్యాముఖే జుహోమి
బ్రాహ్మణానాం త్వా ప్రాణాపానయోర్జ్వహోమ్యక్షితమసి
మైషామేషా అముత్రాముష్టికలోకే - ఇదం విష్ణుర్విచక్ర
మే త్రేథానిదధేపదం - సమూఢమస్యపాగ్ంసురే - స్వాహా
విష్ణోహవ్యం రక్షస్వ, గోత్రస్య శర్తణః పితూః ప్రత్యాభిశతాదే
పురూరవో మూర్ధ్నివస్సంజ్ఞకా విశ్వేదేవా దేవతాః పితృభ్యో
హవ్యం సవ్యంజరం సపరికరంచ బ్రాహ్మణస్త్యాహవనీమాధే
గమేయంభూఃగదాధరోభోక్తాహవ్యం బ్రహ్మహంచ బ్రహ్మభో
క్తాచ బ్రహ్మసువర్ణమయం పాత్రం అక్షయవటచ్ఛామేయం

విశ్వేభ్యోదేవేభ్యః ఇదమిదం హవ్యమమృతస్వరూపం ఆత్మప్తే
 ర్దత్తం దాస్యమానంపరివిష్టంఽరివేత్యమాణంచ స్వాహాహవ్యం
 నమః నమః ఇతిదేవతీర్థేన తులసీగంధసహితంయవోదకం పా
 త్రమూలేదద్యాత్ - గదాధరః ప్రియతాం గయామామక్షయ
 వటచ్చాయాయాం దివ్యక్షేత్రే దివ్యవిమానచ్చాయాయాం
 నాయుకాసమేత శ్రీస్వామిసన్నిధౌ శ్రీవిష్ణుపాదేదత్తం, గయా
 యాందత్తంవిశ్వేభ్యోదేవేభ్యఃఇదం-ప్రాచీనావీతి- ఆహుతిశిష్టమ
 న్నం పితృభోజనపాత్రే నిక్షిప్య-దక్షిణాముఖస్సవ్యంజాన్వాచ్య.
 ఏషతేతతమధుకూగ్ం ఊర్తిస్సరస్వాన్యావానగ్నిశ్చపృథివీచ
 తావత్యస్యమాత్రాతావతీం తవతాంమాత్రాందదామియథాగ్ని
 రక్షితోనుపదస్తవవం మహ్యం పిత్రేక్షితోనుపదస్తస్వధాభవతాం
 త్వగ్ంస్వధాంతైస్సహోఽజీవర్చస్తేమహిమైషతేపితామహ మ
 ధుకూగ్ం ఊర్తిస్సరస్వాన్యావాన్యాయుశ్చాంతరిక్షంచతా
 వత్యస్య మాత్రాతావతీంతవతాం మాత్రాం దదామి యథావా
 యురక్షితోనుపదస్తవవం మహ్యం పితామహమక్షితోనుప
 దస్తస్వధాభవతాం త్వగ్ంస్వధాంతైస్సహోఽజీవసామానితే
 మహిమైషతేప్రపితామహమధుకూగ్ం ఊర్తిస్సరస్వాన్యా
 వానాదిత్యశ్చద్యౌశ్చతావత్యస్యమాత్రాతావతీంతవతాం మా
 త్రాం దదామి యథాదిత్యోక్షితోనుపదస్తవవం మహ్యం ప్రపి

తామహాయాక్షితో నుపదస్త్యధాభవతాం త్వగ్ం స్వధాం
 త్రైస్సహోపజీన యజ్ఞాగ్ంషి తే మహిమా - సర్వమన్నమభి
 మృశ్య తిలాన్ ప్రకీర్య - ఓం భూభువస్సువః - ప్రచోదయా
 త్, దేవసవితః ప్రసువ అప్రదక్షిణం పరిషిచ్య - హస్తే శుద్ధో
 దకం ప్రదాయ-పృథివీశే పాత్రం - లోకే, ఇనంవిష్ణుర్విచక్ర
 మే సమూఢమస్యపాగ్ం సురేస్వధావిష్ణోకవ్యం రక్షస్వగోత్ర
 స్య శర్తవః పితుః ప్రత్యాబ్ధికశ్రాదే వసురుద్రాదిత్యస్వరూప
 అస్తత్పితృపితామహప్రపితామహదేవతా ఏతద్వ్యః కవ్యం
 సవ్యంజనం సురికరంచ బ్రాహ్మణస్తాహవనీయాద్ధరే గయేయం

భూః గదాధరో భోక్తా కవ్యంచ బ్రహ్మహంచ బ్రహ్మభోక్తా
 చ బ్రహ్మ రజతమయంపాత్రం అక్షయవటచ్చాయేయం పితృ
 పితామహా ప్రపితామహేభ్యః ఇదమిదం కవ్యమమృతస్వరూ
 పం ఆతృష్టేర్దత్తం దాస్యమానం పరివిష్టం పరివేక్ష్యమాణంచ
 స్వధా కవ్యం నమః న మమ, గయాయాం అక్షయవటచ్చా
 యాయాం స్వేష్టక్షేత్రేస్వామిసన్నిధౌ శ్రీవిష్ణుపాదే దత్తం, గ
 యాయాం దత్తం, పితృపితామహప్రపితామహేభ్యః ఇదం
 న మమ. ఉపవీతీ - విష్ణ్వర్ధం భుక్తిపాత్రే దత్తమన్నవ్యంజనా
 దికం విశ్వదేవవద్దత్తంకుర్యాత్, శంఖచక్రగదాదిధారాయశ్రాద్ధ
 సంరక్షక శ్రీమహావిష్ణవ ఇతి విశేషః ప్రాచీనావీతీ, దేవపితృ

మధ్యే సమష్టిదానార్థం దర్భం దక్షిణాగ్రం భుగ్నం భూమా
 నిధాయ తిలాక్షత తులసీదళాని గృహీత్వా యజ్ఞేశ్వరోహవ్య
 సమస్తకవ్యభోక్తావ్యయాత్తా హరిరీశ్వరోత్ర - తత్సన్నిధానా
 దపయాంతు సద్యోరక్షాంస్య శేషాణ్యసురాశ్చర్యే - ఏకోవిష్ణు
 ర్మహద్భూతం పృథగ్భూతాన్య నేకశః - త్రీణ లోకాణ్యవ్యప్య
 భూతాత్తా భుజ్జీవిశ్వభుగవ్యయః - అనేన పితుః ప్రత్యాబ్ధిక
 శ్రాద్ధారాధనేన భగవాన్ సర్వాత్మకః ఉపవీతీ - విశ్వదేవ
 రూపీ, ప్రాచీనావీతీ - వసురుద్రాదిత్య స్వరూప అస్తత్పితృ పితా
 మహా ప్రపితామహస్వరూపీ, ఉపవీతీ - శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీ
 మహావిష్ణుస్వరూపీ, ప్రాచీనావీతీ సర్వాకారోభగవాన్ సవన
 శ్రీజనార్దనః ప్రియతాం, గమాయామత్యయవటచ్చాయాయాం
 స్వసన్నిహిత స్వేష్టక్షేత్రే-స్వామిసన్నిధౌ శ్రీవిష్ణుసాదే దత్తం,
 గమాయాం దత్తం, ఉపవీతీ - గయేగయేగయే గయాశ్రాద్ధం
 గయాశ్రాద్ధం గయాశ్రాద్ధం అత్యయవటోఽత్యయవటోఽత్యయ
 వటః - భోక్తారః అంతర్యామినివేదనం కురుత్యః - విశ్వదేవస్థానే
 పరిషేచనం-ఓం భూర్భువస్సువః - సత్యంత్వరేన పరిషించామి-
 పునశ్శుద్ధోదకం ప్రాచీనావీతీ - పితృస్థానే-ఓం భూర్భువస్సువః-
 సత్యంత్వరేనపరిషించామి - పునశ్శుద్ధోదకం-ఉపవీతీ-విష్ణుస్థానే -
 ఓం భూర్భువస్సువః, సత్యంత్వరేన పరిషించామి - పునశ్శుద్ధో

దశం - విశ్వేదేవాః అమృతం భవతు అమృతోపస్తరణమసి -
 ప్రాచీనావీతీ - పితృపితామహాప్రపితామహః - అమృతంభవతు
 అమృతోపస్తరణమసి ఉపవీతీ - శ్రాద్ధచంద్రక్షత్రీమహావిష్ణో అమృ
 తంభవతు అమృతోపస్తరణమసి - ప్రాచీనావీతీ - సర్వత్రామృతం
 భవతు అమృతోపస్తరణమసి స్వాహా - ప్రాణేనివిష్టోమృతంజు
 హోమి - శివోమూవిశాప్రదాహాయ - ప్రాణాయస్వాహా -
 ప్రాణాయేదం నమః - అపానే నివిష్టోమృతంజుహోమి -
 శివోమూవిశాప్రదాహాయ - అపానాయస్వాహా - అపా -
 నమః - వ్యానేనివిష్టోమృతంజుహోమి - శివోమూవిశాప్రదా
 హాయ - వ్యానాయస్వాహా - వ్యా - నమః - ఉదానేనివిష్టో
 మృతం జుహోమి - శివోమూవిశాప్రదాహాయ - ఉదానాయ
 స్వాహా - ఉదా - నమః - సమానేనివిష్టోమృతం జుహోమి -
 శివోమూవిశాప్రదాహాయ - సమానాయస్వాహా - సమా -
 నమః - బ్రహ్మణిమ ఆత్మా మృతత్వాయ - ఇతి బ్రాహ్మణాక
 ఆత్మానంచ సమీక్ష్య, యాని కానిచ రక్షోఘ్నావైష్ణవాక
 అన్యైశ్చ పితృసూక్తానితహసాదీక భవతోభుంజానాక యావ
 చ్చక్ష్యం శ్రావయిష్యే - శ్రావయేతి ప్రతివచనం, పరాం
 కుశ పరకాలాదివ ద్యాయమాగతాః యుష్మదనుగుణం పదా
 ర్థా న మయా సంపాదితాః, సంపాదితేషు పదార్థేషు భగవ

న్నివేదితేషు యద్యదభీష్టం తత్తదానాయక్య యథాకాత్రై
 తున్నజాయేత తథాభుక్త్యావయం సంరక్షణీయాః, గాయత్రీం
 త్రివారం జపిత్యా, మధువాతా ఋతాయతే మధుక్షరంతి సింధ
 వః - మాధ్వీర్న స్సంతోషధీః - మధునక్తముతోషసి మధు
 మత్పార్థిగ్గంగరజః - మధుద్యౌరస్తునఃపితా - పధుమాన్తో
 వనస్పతి ర్మధుమాగ్ం అస్తుసూర్యః మాధ్వీర్గ్రావోభవంతునః -
 ఓం మధుమధుమధు, స్వామినః యథాసుఖం జాషధ్వం-ఇత్యు
 క్త్యాకర్తా అనవేక్షమాణో భోజయేత్, పురుషసూక్తాదీని
 శ్రావయేత్, ప్రాచీనావీత్యా విశ్వమేషా ననుప్రజాయతే -
 బ్రహ్మణస్సాయుజ్యగ్ం సలోకతాం యంతి ఏతాసామేవ దేవ
 తానాగ్ం సాయుజ్యం - సార్ష్టితాగ్ం సమానలోకతాంయం
 తియ ఏతదుపయంతి - యేచైనత్పాత్రిహుః యేభ్యశ్చైవనత్పాత్రి
 హుః ఓం, అహమస్మి ప్రథమజాఋతస్య పూర్వం దేవేభ్యో
 అమృతస్యనాభిః - యోమాదదాతి సఖదేవమావాః - అహ
 మన్న మన్నమదంతమద్ది - పూర్వమగ్నే రపిదహత్యన్నం -
 యత్రాహాసాతే అహముత్తరేషు - వ్యాత్తమస్య పశవస్సు
 జంభం - పశ్యంతి ధీరాః ప్రచరంతి పాకాః - జహామ్యన్య
 న్న జహామ్యన్నం - అహమన్నం వశమిచ్ఛరామి - సమా
 నమర్థం పర్యేమిభుంజత్ - కోమామన్నం మనుష్యోద

యేత-పరాకే అన్నంనిహితం లోకవశత్ విశ్వైర్దేవైః పితృ
 భిర్గుప్తమన్నం - యదద్యతే లుప్తతే యత్పరోప్యతే - శతత
 మీసాతీనూర్థే బభూవ - మహంతౌచరూ సకృద్ధృగ్దేవప్రా -
 దివంచపృశ్నిం పృథివీం చసాకం - తత్సంపిబంతౌనమివంతివేధ
 సః - నైతద్భూయో భవతి నోకనీయః - అన్నం ప్రామన్నమ
 పానమాహుః - అన్నం మృత్యుం తముజీవాతుమాహుః - అ
 న్నం బ్రహ్మణో జరసం వదంతి - అన్నమాహుః ప్రజసం ప్రజా
 నాం - మోఘమన్నం విందతే అప్రచేతాః, సత్యంబ్రవీమి వధ
 ఇత్సతస్య - నార్యమణం పుష్యతినోసఖాయం - కేవలాఘో
 భవతికేవలాదీ - అహంమేఘస్తవయన్వర్తన్నస్తి, మామదం
 త్యహమద్వ్యత్యాక్ - అహగ్ం సదమృతోభవామి - మదాది
 త్యా అధిసర్వే తపంతి - స్వామినః భగవన్నివేదితేషు పదా
 ర్థేషు కింపేక్షితమితి అపేక్షితం పృష్ట్యాస్వామినఃతీర్థంప్రసాదః
 ఇతిచాశ్చష్టేసకలం సంపూర్ణమితితైః ప్రత్యుక్తః మధుచాతా
 ఋతాయతే ఇతి మధుత్రయం జపిత్వా మధుమధుమధ్వితి
 ఉక్త్వా, ఉదవీతి - విశ్వేదేవాః మధుమధుసంపన్నం - అస్తుసం
 పన్న మితి ప్రతివచనం విశ్వేదేవాః తృప్తాస్త, తృప్తాస్త, ఇతి
 ప్రతివచనం కేచిత్. అక్షన్నమీమదంతహ్యవప్రియా
 అధూషత - అస్తోషత స్వభానవో విప్రానవిష్టయామతీ -

యోజాన్వింద్ర తేహరీ ఇతివదంతి, ప్రాచీనావీతీ, వసురుద్రా
దిత్య స్వరూప అస్తత్పితృ పితామహ ప్రపితామహః మధు
మధుసంపన్నం - అస్తుసంపన్నమితి ప్రతివచనం - అస్తత్పితృ
పితామహ ప్రపితామహః తృప్తాస్థస్థ తృప్తాస్థస్థః ఇతి ప్రతి
వచనం - ఉపవీతీ - శ్రాద్ధసంరక్షక శ్రీమహావిష్ణో తృప్తోఽసి -
తృప్తోఽస్మి ఇతి ప్రతివచనమ్.

ప్రకిరక్రమః

ప్రాచీనావీతీ, దేవపితృమధ్యే దర్భం దక్షిణాగ్రం
భుగ్నం నిధాయ మూర్జయంతామితి తిలోదకం నీనీయ-భుక్త

శేషాన్నాదికం సర్వం కించిత్కించిత్ కస్తింశ్చిత్వాత్రే సంస్పృ
జ్య జలేన దధ్నా వాష్టావ్య, యే అగ్నిదగ్ధాయేఽనగ్నిదగ్ధాయే
వాజాతాః కులేరుమ, భూమోద త్తప్రకిరేణ తృప్తాయాంతు
పరాంగతిం, అగ్నిదగ్ధేభ్యః అనగ్నిదగ్ధేభ్యః అస్తత్ కులప్ర
సూతమృతేభ్యః అమంప్రకిరస్వధానమః, అగ్నిదగ్ధాశ్చ అన
గ్నిదగ్ధాశ్చ మూర్జయంతాం ఇతి తదుపరి తిలోదకం విసృజ్య,
ఉపవీతీ, ఆచమనం కుర్యాత్.

వికిరక్రమః

విశ్వదేవభుక్తిపాత్రస్య పురతః, అసోమశాశ్చయే
దేవా యజ్ఞభాగవివర్జితాః, తేషామన్నంప్రదాస్యామి వికిరం

వైశ్వదైవికం, పునశ్శుద్ధోదకం, ప్రాచీనావీతీ, ఆసంస్కృత
ప్రయితాయే త్యాగినోయః కులస్త్రియః-దాస్యామితేభ్యో
వికిర మన్నం తాభ్యశ్చ వైతృకం, పునశ్శుద్ధోదకం, ఉపవీతీ,
అసంశయే భవేద్విష్ణుర్హృదసాధనమవ్యయం, పితౄణాంచ
నరం శ్రీమం వికిరాన్నంచ వైష్ణవం, ఆచమ్య ప్రాచీనావీతీ,
దేవహిత్యైర్దేవ్య దర్శం దక్షిణాగ్రం భుగ్నం నిధాయ తస్మిన్
మూర్తయంతామితి తిలోదకం పితృతీర్థేన నిస్తావ్య, పిండంగృ
హీత్వా-యేఅగ్నిదగ్ధా యేనగ్నిదగ్ధా యేవాజాతాః కులే
మను, భూమాద తేనపిండేన తృప్తాయాంతుపరాంగతిం, అగ్ని
దగ్ధేభ్యః అనగ్నిదగ్ధేభ్యః అస్తత్ కులప్రసూతమృతేభ్యః
అయం పిండః స్వధానమః, అగ్నిదగ్ధాశ్చ అనగ్నిదగ్ధాశ్చమూర్త
యంతాం ఇతి పిండోపరి తిలోదకం నినయేత్.

ఉపవీతీ ఆచమనం కుర్యాత్

ప్రాచీనావీతీ, సర్వత్రామృతాపిధానమసి, ప్రకిరం
పిండంచ వాయసేభ్యోదద్యాత్ - నిమిత్రితేష్వాచాంతేషు
గోత్రస్యశర్తణఃపితుః ప్రత్యాభిశ్రాద్ధే వసురుద్రాదిత్యస్వరూప
ఆస్తత్పితృపితామహ ప్రపితామహాః ఇదం వస్త్రాంబూలం,
ఇయంచదక్షిణా - ఉపవీతీ-విశ్వదేవాయ - విష్ణవేచ-తాంబూలం
దక్షిణాంచదత్త్వా - ప్రాచీనావీతీ - గోత్రస్యశర్తణః పితుః

ప్రత్యాభిశ్రాద్ధే పితృపితామహా ప్రపితామహః అక్షయ్యమితి
పితృహస్తేజలం దత్వా ఉపవీతీ - విశ్వదేవవిష్ణోర్హస్తేజలందత్వా
అక్షయ్యమిత్యక్షతాంచదత్వా - అస్త్యక్షయ్యమితి ప్రతివచనం -
ప్రాచీనావీతీ, వాజేవాజేవతవాజినో నోధనేషు విప్రాఅమృతా
ఋతజ్ఞాః - అస్యమధ్యః పిబతమాదయధ్వం తృప్తాయాతపథి
భిర్దేవయానైః - ఉపవీతీ దేవేభ్యోనమః - ప్రాచీనావీతీ - వసు
రుద్రాదిత్యస్వరూప అస్తత్పితృపితామహా ప్రపితామహేభ్యో
నమః ఉపవీతీ - విష్ణవే నమః ప్రాచీనావీతీ - దేవతాభ్యః పితృ
భ్యశ్చ మహాయోగిభ్య ఏవచ - నమస్స్వధాయై స్వాహాయై

నిత్యమేవ నమోనమః - ఉపవీతీ - ప్రణమ్య - ప్రాచీనా
వీతీ - అస్తికాదివసే గోత్రం శర్తాణం పితరముద్దిశ్య ప్రత్యాభిశ్రాద్ధం
మయాకృతమిదం యథోక్తం యథాశాస్త్రానుష్ఠితం
గయాశ్రాద్ధఫలదం అక్షయ్యతృప్తికరం భగవత్ ప్రీతానం చ
భూయాదితి భవంతో మహంతోనుగృహ్లాంతు - యథోక్త
మస్తు యథాశాస్త్రానుష్ఠితమస్తు గయాశ్రాద్ధఫలదమస్తు అక్ష
య్యతృప్తికరమస్తు భగవత్ ప్రీతానమస్తు - ఆన్న శేషః కింక్రి
యతాం, ఇమైస్సహభుజ్యతాం ఇతి ప్రతివచనం, చాతారో
నోభివర్ధంతాం వేదాస్సంతతిరేవ నః - శ్రద్ధాచనోమూవ్యగ్

మద్భవముదేయంచనోస్తు - అన్నం చ నో బహుభవేదతిథీం
శ్చలభేమహి, యాచితారశ్చ సస్సంతు మాచయాచిష్టకం
చన, భోక్తారః - దాతారోవోభిచర్ధంతాం వేదాస్సంతతి
రేవహః, శ్రద్ధాచవోమావ్యగమ ద్భవము దేయంచనోస్తు -
అన్నంచ వోబహు భవేదతిథీంశ్చ లభధ్వం, యాచితార
శ్చవస్సంతు మాచయాచధ్వం కంచన, ఇతి ప్రతివచనం
బ్రూయః, ఓంస్వధేతి కస్తింశ్చిత్వాత్రే తిలోదకం గృహీ
త్వాదక్షిణాభిముఖస్సవ్యంజాన్వాచ్య పితుర్వానుభాగేభూమా
పితృతీర్థేనన్మృజ్య - స్వాదుషగ్ంసదః పితరోవయోధాః కృ

చ్చేత్రితశ్చక్తివంతోగభీరాః చిత్రనేనాశుబలాఅమృద్ధాస్స
తోవీరా ఉరవోవ్రాతసాహః - బ్రాహ్మణాసః పితరస్సోమ్యా
సశ్శివేనో ద్యావాప్యధివీ అనేహసా, పూషాసః సాతు దురి
తాదృతా వృధోరతామూకిర్నో అఘశగ్ంసఈశతసుపర్ణం
వస్తేమృగోఅస్యాదంతో గోభిర్నన్ధాపతతిప్రసూతా, య
త్రానరస్సంచవిచద్రవంతి తత్రాస్తభ్యమిషవశ్శర్కయగ్ంసకా,
అక్షియ్యమితి స్వభాపాత్రం ప్రోక్ష్య ఉత్తానం కుర్యాత్
అస్త్యక్షియ్యమితి ప్రతివచనం, అష్టావష్టావన్యేషుధిష్టియే
షూపదధాత్యష్టాశఫాఃసశవః పశూనేవావరుంధేషణ్ణాజ్ఞాతీయే
షడ్వాఙ్ముతపముతవః ఖలువై దేవాః పితరఙ్ముతూనేవదేవాః

పితౄణాం ప్రీత్యాతి, ఇత్యుక్త్వా ఉపవీతీ - కర్తాబంధుభిర్సహ ప్రణామేత్. భోక్తారః-అగ్నిరాయుష్మాన్స్వవనస్పతిభీరాయుష్మాణాతేన త్వాయుషాయుష్మంతం కరోమిసోమ ఆయుష్మాన్స్వ ఓషధీభిరాయుష్మాణా తేన త్వాయుషాయుష్మంతం కరోమియజ్ఞ ఆయుష్మాన్స్వదక్షిణాభిరాయుష్మాణా తే న త్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి బ్రహ్మాయుష్ తద్బ్రహ్మణైరాయుష్మతే న త్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి దేవా ఆయుష్మంతస్తే మృతే నాయుష్మంతస్తేన త్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి. పితర ఆయుష్మంతస్తేర్వధాయాయుష్మంతస్తేన త్వాయుషాయుష్మంతం కరోమి.

ఇత్యాశీర్వచనంకుర్యుః. శ్రీపాదతీర్థగ్రహణాదికం కార్యం ప్రాచీనావీతీ. ఉత్తిష్ఠతపితృపితామహప్రపితామహః ఇతి పితౄణానుత్థాప్య ఉపవీతీ విశ్వదేవం విష్ణుంచ ఉత్థాపయేత్, ప్రాచీనావీతీ - వాజేవాజేవతవాజినోథనేషువిస్త్రా అమృతాఋతజ్ఞాః - అస్మదుధ్యుః పిబతమాదయధ్వంతృప్తాయాతపధిభిర్దేవయానైః, ఉపవీతీ. బ్రాహ్మణాణాం కనిష్ఠపూర్వం ప్రదక్షిణం కృత్వా ఉపచారానుక్త్వా ఆద్వారమనువ్రజేత్. ఉపచారోక్తిప్రకారః, పత్రశాకాదిదానేన క్లేశితాయూయమీదృశాః, తత్ క్లేశజాతంచిత్రేషు విస్తృత్యక్షంతుష్కర్షణ, మంత్రహీనంక్రియాహీనం భక్తిహీనంద్విజోత్తమాః, శాస్త్రం సంపూర్ణతాం యాతుప్రసా

దాద్భవతాం మమ, అద్యమేనఫలం జన్మభవత్పాబ్జవందనా
త్, అద్యమేనంశజాస్సర్వే యాతావోఽనుగ్రహాద్భవం, ధన్యా
వయంభవత్పాదరజః పూతమిదం గృహం, అనుగ్రహశ్చ
యుష్టాభిః కృతోఽస్తాసు దయాళుభిః, పిండప్రదానార్థం కేచి
త్సంకల్పంకుర్వంతి, పిండప్రదానస్య శ్రాద్ధాంగవిశేషత్వాత్
సంకల్పోనకార్య ఇతి కేచిద్భవంతి.

ప్రాణానాయమ్య, ప్రాచీనావీతీ, శ్రీగోవిందేత్యాది
గోత్రస్యశర్కణః పితుః ప్రత్యాభిశ్రాద్ధే పితౄణామక్షయతృ
ప్త్యర్థం పిండప్రదానం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య - అగ్నేర్దక్షిణ

తోద్యేథాదక్షిణాగ్రా దర్భా సంస్తీర్య తత్రపూర్వదర్భేషు
మార్జయంతాం మమపితరః, మార్జయంతాం మమపితామ
హః, మార్జయంతాం మమ ప్రపితామహః ఇతి దక్షిణా
పవర్గం తిలోదకంనినీయ - పశ్చిమదర్భేషుమార్జయంతాం మ
మ మాతరః మార్జయంతాం మమపితామహ్యః మార్జయంతాం
మమ ప్రపితామహ్య ఇతి దక్షిణాపవర్గం తిలోదకం నినీయ తి
లోదకనినయనక్రమేణ, ఏతత్త్రేతశర్కణ యేచత్వామను, ఏత
త్త్రేపితామహ శర్కణ యేచత్వామను, ఏతత్త్రే ప్రపితామహ శ
ర్కణ యేచ త్వామను, ఏతత్త్రే మాతః నామ్ని దే యాశ్చ త్వా
మను, ఏతత్త్రేపితామహినామ్ని దే, యాశ్చత్వామను, ఏతత్త్రే

ప్రపితామహీ నామ్నిదే, యాశ్చత్వానును, మాన్జయంతాం
 మమపితరభిత్వాది పూర్వవత్తిలోదకం నినీయ యేచవో త్రయే
 చాస్తాస్వాశగ్ంసంతేయాశ్చ వోత్రయాశ్చాస్తాస్వాశగ్ం
 సంతేచ వహంతాంతాశ్చవహంతాంతృప్యంతు భవంత స్త్వ
 ప్యంతు భవత్యఃతృప్యతతృప్యతతృప్యత-ప్రోక్షణీపాత్రం తిలో
 దకపూర్ణం దక్షిణహస్తేనిధాయ వామహస్తేననపిధాయ పితృతీ
 ర్థేనప్రపితామహీపిండమారభ్యపుత్రా పౌత్రానభితర్పయంతీ
 రాపోమధుమతీరిమాః - స్వధాంపితృభ్యో అమృతందుహానా
 ఆపోదేవీరుభయాగ్ం స్తర్పయంతు ఇతి త్రిరప్రదక్షిణం పిం
 డోపరి సంతతధారయాజలం నినీయ . తత్పాత్రం పిండస్యదక్షి
 ణతః సుష్టిబ్జ్యిభిరతరాణి దర్వాదిపాత్రాణి తృప్యతతృప్యతేతి
 అనాశ్వాసముచ్చరన్ సుష్టిబ్జ్యిదక్షిణస్థంపాత్రం ప్రోక్ష్యతత్పా
 త్రం పిండోత్తరతో నిధాయ అద్భిరాపూర్వతేన జలేన ఇతరా
 ణి పాత్రాణి ప్రోక్ష్యద్వంద్వమభ్యుదాహృత్య అన్నాదికం పిండ
 పితృదేవతాభ్యో నివేద్యతస్త్రి గ్రాసవరార్థ్యం ప్రాశ్నోపవీత్యా
 చమ్య ప్రాచీరావీతీ పిండానుత్థాపయేత్ తత్రమధ్యమంపిండం
 పతైక్ష్యప్రయచ్ఛేత్ సా ప్రాశ్నీయాత్ అపుత్రోత్పత్తిదేయ
 మితి. ఆచమ్య కృతంకర్త భగవతే సమర్పయేత్ అగ్నింయ
 థామోగం రక్షేత్ ఆత్మసమారోపణం వా కుర్యాత్ ఏక

వర్గనైవ పరేహని తర్పణం కుర్యాత్.

శ్రాద్ధప్రయోగ సంపూర్ణః.

దర్శాది తర్పణక్రమః

పాదా ప్రయోశ్యాచమ్యపనిత్ర పాణి స్త్రిః ప్రాణానాయు
మ్యప్రాచీనావీతీ శ్రీగోవిందేత్యాదిశ్రీభగవదాజ్ఞాయా భగవ
త్కేంకర్యరూపం శ్రీమన్నారాయణస్తోత్రార్థం గోత్రాణాంశర్త
ణాంవసురుద్రాదిత్య స్వరూపాణాం అస్తత్పితృపితామహప్రపి
తామహానాంగోత్రాణాంశర్తణాం వసురుద్రాదిత్యస్వరూపాణాం

చ మః శః పితృపితామహప్రపితామహానాం వర్గద్వయపితృ
ణాం చ-క్షయత్పక్షార్థం దర్శాదిశ్రాద్ధం తిలతర్పణయాపేణ క
రిష్యే ఇతి సంకల్ప్యదక్షిణాగ్రాదర్శాద్యేథాసంస్త్రీర్యపూ
రదర్శేషు, ఆయాతపితృసోమ్యా గంభీరైః ధిభిః పూర్వైః-
ప్రజాపత్యైభ్యం దదతోగయంత దీర్ఘాయుత్వం చ శతశారదంచ,
గోత్రాణాం శర్తణాం వసురుద్రాదిత్య స్వరూపాణాం అస్తత్పితృపితా
మహప్రపితామహానావాహయామితి తిలేనావాహ్యా-కృదా
చ్చిష్టంబద్ధిరూర్ణాశ్చదు - సోమ్యంశితృభ్యస్తాశరామ్యహం-
అసిద్ధింహి మే పితృసోమ్యాః పితామహాః ప్రపితామహా
శ్చానుగైస్సహగోత్రాణాం శర్తణాం వసురుద్రాదిత్య స్వరూ

పాణాం అస్తత్ పితృపితామహ ప్రపితామహానామిదమాసన
మితి భుగ్నేన దర్శేణాసనం దత్త్వా, ఊర్జంవహంతీరమృతం
ఘృతంపయః కీలాలంపరిమృతం స్వధాస్థతర్పయత మేపితౄణా,
ఇతి తిలోదకం దత్త్వా. పశ్చిమదర్శేషు, ఆయాత. శార
దంచ - గోత్రాణా శర్తాణః వసురుద్రాదిత్యస్వరూపాణా
మాతుః పితృపితామహ ప్రపితామహానావాహాయామితి
ఆవాహ్యసకృదాచ్ఛిన్నం-అనుగైస్సహ - గోత్రాణాం శర్తాణాం
వసురుద్రాదిత్య స్వరూపాణాం మాతుః పితృపితామహ ప్రపి
తామహానా మిదమాసనమితి ఆసనందత్త్వా ఊర్జంవహంతీః -
తర్పయతమే - మాతుః పితౄణా ఇతి తిలోదకం దత్త్వా సవ్యం
జాన్వాచ్య పూర్వదర్శేషు - ఉదీరతా మవర ఉత్పరాస ఉన్న
ధ్యమాః పితరస్సోమ్యాసః - అసుం య ఈయురవృకా ఋత
జ్ఞాస్తేనోవంతు పితరోహవేషు-గోత్రాణా శర్తాణః వసురూపాణా
అస్తత్పితౄణా స్వధా నమస్తర్పయామితి. త్రిస్తిలోదకం
దత్త్వా-అంగిరసోనః పితరోనవగ్వా అథర్వాణో భృగవస్సో
మ్యాసః-తేషాం వయగ్ సుమతౌ యజ్ఞయానామపి భద్రేసౌ
మనసేస్యామ-గోత్రాణా శర్తాణః వసురూపాణా అస్తత్ పితౄణా
స్వధానమస్తర్పయామితి పూర్వవత్ - ఆయంతు నః పితరో
గ్నిష్వాత్తాః పథిభిర్దేవయానైః - అస్తికాయజ్ఞస్వధయామదం

త్వద్విబ్రవంతుతే అవంత్యస్తా-గోత్రా శర్తణః వసురూపా
 అస్తత్ పితౄణా ఇతి పూర్వవత్, ఊర్జం వహంతీరమృతం
 ఘృతం పయః కీలాం పరిస్మృతం స్వధాస్థ తర్పయతమే
 పితౄణా-గోత్రా శర్తణః రుద్రరూపా అస్తత్పితామ
 హా స్వధానమస్తర్పయామితి పూర్వవత్, పితృభ్య స్స్వి
 ధావిభ్యస్స్విధానమః, పితామహేభ్యస్స్విధావిభ్య స్స్విధా
 నమః, ప్రపితామహేభ్య స్స్విధావిభ్యస్స్విధానమః - అక్షా
 పితరః-గోత్రా శర్తణః రుద్రరూపా అస్తత్ పితామహా
 నితి పూర్వవత్-యేచేహ పితరో యేచ నేహ యాగ్ం శ్చ
 విద్మయాగ్ం ఉచనప్రవిద్మ - అగ్నే తాన్వేత్థ యదితేజాత
 వేదస్తయా ప్రత్యగ్ం స్వధ మా మదంతు - గోత్రా
 శర్తణః రుద్రరూపా అస్తత్పితామహానితి పూర్వవత్ -
 మధువాతా ఋశాయతే - మధుక్షరంతి సింధవః - మాధ్వీర్న
 స్సంతోషధీః - గోత్రా శర్తణః ఆదిత్యరూపా అస్తత్
 ప్రపితామహా స్వధానమస్తర్పయామితి పూర్వవత్ - మధు
 నక్తముతోషసి మధుమత్సార్థివగ్ం రజః - మధుద్యౌరస్తునః
 పితా - గోత్రా శర్తణః ఆదిత్యరూపా అస్తత్ ప్రపితా
 మహా స్వధా....మితి పూర్వవత్ - మధునూనోవనస్పతి
 ర్మధుమాగ్ం అస్తుసూర్యః-మాధ్వీర్నావో భవంతునః, గోత్రా

శర్తణః ఆదిత్యరూపాః అస్తత్ ప్రపితామహానితి పూర్వవత్ -
 గోత్రాః నామ్నాః వసుపత్నీ రూపిణీః అస్తన్తాత్యూః స్వధా
 నమస్తర్పయామి ఇతి త్రిః గోత్రాః నామ్నాః రుద్రపత్నీ స్వ
 రూపిణీః అస్తత్పితామహీ స్వధానమస్తర్పయామి ఇతి పూ
 ర్వవత్ గోత్రాః నామ్నాః ఆదిత్యపత్నీ స్వరూపిణీః అస్తత్
 ప్రపితామహీః ఇతి పూర్వవత్ - పశ్చిమదర్భేషు ఉదీరతాం -
 హవేషు, గోత్రాః శర్తణః వసురూపాః అస్తన్తాతుః పితౄణా
 స్వధానమస్తర్పయామి ఇతి త్రిః - అంగిరసః - స్యామ, గోత్రాః
 శర్తణః వసురూపాః అస్తన్తాతుః పితౄణా స్వధా...మీతి పూ
 ర్వవత్, ఆయుతునః - అస్తాః - గోత్రాః శర్తణః వసురూపాః
 అస్తన్తాతుః పితౄణా, స్వధా...మీతి పూర్వవత్, ఊర్జ్వంవహం
 తీః - పితౄణా - గోత్రాః శర్తణః రుద్రరూపాః అస్తన్తాతుః పితా
 మహాః స్వధానమస్తర్పయామి మీతి పూర్వవత్ - పితృభ్యః,
 పితరః - గోత్రాః శర్తణః రుద్రరూపాః అస్తన్తాతుః పితామ
 హాః స్వధా...మీతి పూర్వవత్, యేచేహ - మదంతు -
 గోత్రాః శర్తణః రుద్రరూపాః అస్తన్తాతుః పితామహాః
 స్వధా...మీతి పూర్వవత్, మధువాతా - షధీః - గోత్రాః
 శర్తణః ఆదిత్యరూపాః అస్తన్తాతుః ప్రపితామహాః, స్వధా...
 మీతి పూర్వవత్, మధునక్తం - పితా, గోత్రాః శర్తణః ఆ

విత్యూహాః అస్తన్తాతుః ప్రపితామహాః స్వధా...మీతి
 పూర్వవత్, మధుమాన్నో - భవంతు నః - గోత్రా శర్తవః
 అస్తన్తాతుః ప్రపితామహాః స్వధానమస్తర్పయామీతి త్రిః-
 గోత్రాః నామ్నాః మూతామహీర్వాసుపత్నీ యాపణీ స్వధా
 నమస్తర్పయామీతి త్రిః గోత్రాః నామ్నాః యాతుః పితా
 మహీ రుద్రపత్నీ రూపిణీః స్వధానమస్తర్పయామీతి త్రిః -
 గోత్రాః నామ్నాః-యాతుః ప్రపితామహీః, ఆవిత్యూపత్నీ రూపి
 ణీః స్వధా...యామి, ఇతి త్రిః, వర్గద్వయ పితౄణాం స్వధా...
 యామి, ఇతి, ఊర్జంశహరతీ రితి ఉభయాం దర్భా తిలోద
 కేన పరిషిచ్య ఉత్థాయ తృప్యత, ఇతి ఉచ్చార్య దక్షిణాముఖ
 స్తిష్ఠన్నంజలిం బధ్వా.

నమోవః పితరో రసాయ నమోవః పితరశ్శుష్ఠాయ
 నమోవః పితరోజీవాయ నమోవః పితరస్స్వధాయై నమోవః
 పితరోమన్యనే నమోవః పితరోఘోరాయ పితరో నమోవోయ
 వతస్త్రిణ్లోకే స్థ యుష్టాగ్ంస్తేను యేస్త్రిణ్లోకేమాంతేనయ
 వతస్త్రిణ్లోకే స్థయూయంతేమాం వసిష్ఠా భూయాస్థయేస్త్రిణ్
 లోకేహంతేమాం వసిష్ఠా భూయాసం, ఇత్యుపస్థాయ,
 ఉపవీతీ, ప్రణమ్య అభివాద్య, కేచిద్వాజేవాజ ఇతి ప్రదక్షిణ
 మపి కుర్వంతి-ప్రాచీనావీతీ, తిలైః వర్గద్వయ పితౄణాం యథా

స్థానం ప్రతిష్ఠాపయామితి ప్రతిష్ఠాప్య, యేషాన్నపితాన
భ్రాతా న బంధుర్నాపి గోత్రిణః, తే తృప్తి మఖిలాయాంతు
మయాత్మకైః క్షణై స్తీలైః. ఇతి దత్వా ఉపవీతీ ఆచామేత్.

ప్రాచీనావీతీ యేకేచా స్తత్కులే జాతాః అపుత్రాగో
త్రజామృతాః, తే గృహ్లాంతు మయాదత్తం వస్త్రః పీడ
నోదకమ్.

ఇతి వస్త్రనిష్పీడనంకుర్యాత్, ఇతి దర్శాదితర్పణం
సంపూర్ణమ్.

6. ఆబ్రహ్మణ్

హరిః ఓం - ఆబ్రహ్మణ్ బ్రాహ్మణో బ్రహ్మవర్చసీజా
యతా మాస్మిన్ రాష్ట్రే రాజన్య ఇషన్యశ్శూరోమహారథోజా
యతాం ధోగ్ధీధేరుర్వోధ్వా నద్వానాశుస్సప్తిః పురంధ్రీర్వో
షాజిష్ఠూ రథేష్ఠా స్సభేయోయువాన్య యజమాన్య వీరోజా
యతాం నికామేనికామేనః పర్జన్యోవర్షతు ఫలిన్యోనఃప
థయః పచ్యంతాంయోగతేమోనఃకల్పతాం. ౧. కింస్విదా
సీత్ పూర్వచిత్తిః కింస్విదాసీ ద్భృహర్షయః - కింస్విదా
సీత్ పిశంగిలా కింస్విదాసీత్ పిలిప్పిలా - ద్భృరాసీత్పూర్వ
చిత్తిరశ్వ ఆసీద్భృహర్షయః - రాత్రి రాసీత్ పిశంగిలావిరా

సీర్పిలిప్పిలా - కస్విదేకాకీచరతి కఉస్విజ్జాయతే పునః - కిగ్ం
స్విద్ధిమస్య భేషజం కిగ్ం స్వి దావపనం మహత్ - సూర్యవకా
కీచరతి. ౨. చంద్రమా జాయతేపునః - అగ్నిర్హిమస్య భే
షజం భూమిగావపనం మహత్ - పృచ్ఛామిత్యాపరమంతం
పృథివ్యాః పృచ్ఛామిత్యాభువనస్యనాభిం - పృచ్ఛామిత్యా
వృష్ణోఅశ్వస్య రేతః పృచ్ఛామివాచః పరమంవోయమ. వేది
మాహుః పరమంతంపృథివ్యా యజ్ఞమాహుర్భువనస్యనాభిం -
సోమమాహుర్వృష్ణో అశ్వస్య రేతో బ్రహ్మోవవాచః పరమం
వోయమ. (నమస్సుహమానాయని వ్యాకృతాన ఆవ్యాధినీకాం పత

యేనమోనమః కకుభాయనిషంగిణేస్తేనానాం పతయేనమో
నమో నిషంగిణ ఇషుధిమతే తస్మరాణాంపతయే నమోనమో
వంచతే పరివంచతేస్తాయునాంపతయే నమోనమో నిచేర
వేపరిచరాయారణ్యానాంపతయే నమోనమస్పృశా విభోజి
భూగ్ంసద్యోభ్యమష్టతాం పతయే నమోనమోసిమద్యోభ్య
నక్తంచరద్యభ్యః ప్రకృతానాం పతయే నమోనమ ఉష్ణీ
పిణే గిరిచరాయ కలుంచానాం పతయే నమోనమః. ౪.

ఇషుమద్యోభ్యధన్వావిభ్యశ్చవో నమోనమ ఆతన్వానేభ్యః ప్రతి
దధానేభ్యశ్చవోనమోనమ ఆయచ్ఛద్యోభ్య విసృజద్యభ్యశ్చవో
నమోనమోసన్ద్యోభ్య విధన్ద్యభ్యశ్చవో నమోనమ ఆసీనేభ్య

శ్చయా నేభ్యశ్చవో నమోనమ స్వపదోభ్యజాగ్రదభ్యశ్చవో
 నమో నమ స్తివదోభ్యధావదభ్యశ్చ వో నమోనమ స్సభా
 భ్యస్సభాపతిభ్యశ్చవో నమోనమో శ్వేభ్యోశ్వ పతిభ్యశ్చవో
 నమః. నమోదుందుభ్యాయచాహనన్యాయచనమోధృష్ణవేచ
 ప్రమృశాయచ నమోదూతాయచ ప్రహితాయచ నమోని
 షంగిణేచేషుధిమతేచ నమస్తీక్షేషవేచాయుధినేచ నమస్సాన్వ
 యుధాయచ సుధన్వనేచనమస్సృత్యాయచ పథ్యాయచనమః
 శాట్యాయచ నీప్యాయచ నమస్సూద్యాయచ సరస్యాయచ
 నమో నాద్యాయచ వైశంతాయచ నమః కూప్యాయచా న
 ట్యాయచ నమో వర్ష్యాయచ వర్ష్యాయచనమో మేఘ్యాయచ
 విద్యుత్యాయచనమ ఈధ్ర్యాయచాతప్యాయచ నమోవా
 త్యాయచ రేష్టియాయచ నమోవాస్తవ్యాయచ వాస్తు
 పాయచ. 2.

ఆబ్రహ్మ సంపూర్ణమ్

7. యజ్ఞోపవీత నిర్మాణ ప్రతిష్ఠాది విధి:

స్వాధ్యాయదివసే శుక్లపక్షే పూర్వాహ్నే. పుణ్యనక్షత్రే శుభవారే ప్రాజ్ఞుఖాసీనేన వేదాధ్యాయినా శుచికార్పూరనిర్జితం సూత్రం ప్రణవేన వ్యాహృతిత్రయేణ చాభిమంత్రిత్య. ఆపోవాళిదగ్ం సర్వం విశ్వాభూతాన్యాపః ప్రాణావా ఆపః పశవ ఆపోన్నమాపోమృతమాపస్సమ్రాడాపో విరాడాపస్స్వరాడాపశ్చందాగ్ం స్యాపోజ్యోతిగ్ంమ్యాపోయజూగ్ంమ్యాపస్సత్యమాప స్సర్వాదేవతా ఆపో భూర్భువస్సువరాప ఓం ఇతి ఆద్భిరభిషిచ్య - సప్తప్రణవపూర్వకం వ్యాహృతిత్రయేణాభిమం

త్రిత్య - చతురంగులమానేనషణ్ణరతిసంఖ్యయా వ్యాహృతిభిషూత్ర మచ్ఛిన్నం త్రిగుణీకృత్య ప్రణవవ్యాహృతిభిః ప్రోక్ష్యకూర్చ్య పరినిధాయ - ఆపోహిష్ఠామయోభువః - చనః - హిరణ్యవర్ణాః, నిభత్తిపవమానస్సువర్జనః. శాంతిశ్శాంతిశ్శాంతిరితిదరై ఛః ప్రోక్షితం ప్రత్యజ్ఞుభేనగృహీతమధ్యం ప్రాజ్ఞుఖాభ్యాం గృహీతాగ్రం దక్షిణహస్తార్ధ్వపాణిభ్యాం ప్రణవవ్యాహృతిభ్యా మనువర్జ్య సావిత్ర్యా త్రిగుణీకృత్య - ప్రాణానాం గ్రంథిరశీరుద్్రో మా విశాంతకస్తేహన్నేనాప్యాయస్వ - ఇతి సూత్రాగ్రేణ పార్శ్వయోర్తథ్యే చావేష్ట్య శ్లిష్ఠం కృత్వా గ్రంథికృత్వా వామహస్తార్ధ్వం - భూరగ్నించ పృథివీంచమాంచ - త్రీగ్ంశ్చలోకా

స్థంబధ్వరంచ - ప్రజాపతిస్త్యాసాదయతు - తయా దేవత
యాంగిరస్వధ్వరివాసీద - భువో వాయుం చాంతరిక్షం చ మాం
చ త్రిగంశ్చలోకాన్ధ్వం వత్సరంచ - ప్రజాపతిస్త్యాసాదయ
తు - తయా దేవతయాంగిరస్వధ్వరివాసీద - స్వరాదిత్యంచ ది
వంచమాంచ - త్రిగంశ్చలోకాన్ధ్వంవత్సరంచ - ప్రజాపతిస్త్యా
సాదయతు తయా దేవతయాంగిరస్వధ్వరివాసీద - భూర్భువస్వ
శ్చంద్రమరుం చదిశశ్చమాంచ - త్రిగంశ్చలోకాన్ధ్వంవత్స
రంచ - ప్రజాపతిస్త్యాసాదయతు - తయా దేవతయాంగిరస్వ
ధ్వరివాసీద. ౧. త్వమేవత్వాం వేత్తయోసిసోసి - త్వమేవత్వా

మచైవీః - చితశ్చాసిసంచితశ్చాస్యగ్నే - ఏతావాగ్ంశ్చాసి
భూయాగ్ంశ్చాస్యగ్నే - యత్తే అగ్నే న్యూనం యదితేతి
రిక్తం - ఆదిత్యాస్తదంగిరసశ్చిన్వస్తు - విశ్వేతే దేవాశ్చితి
మాపూరయంతు - చితశ్చాసిసంచితశ్చాస్యగ్నే - ఏతాంవాగ్ం
శ్చాసిభూయాగ్ం శ్చాస్యగ్నే-మాతే అగ్నేచయేన మూతిచ
యేనాయురావృక్షి-సర్వేషాంజ్యోతిషాంజ్యోతిర్యదదాపుదేతి-
తపసోజాతమనిభృష్టమోజః- తత్తేజ్యోతిరిష్టకే-తేనమేతప - తేన
మేజ్వల - తేనమేదీదిహి - యావద్దేవాః-యావదసాతిసూర్యః-
యావదుతామపి బ్రహ్మ. ౨. రుంచధ్వరోసి పరివధ్వరోసి-ఇడావత్స
రోసిమవధ్వరోసి-ఇద్వధ్వరోసి-తస్య తేవసంతశ్చిరః - గ్రీష్టోదక్షి

ణః పక్షః-వక్షాః పుచ్చం - శరదుత్తరః పక్షః - హేమంతోమ
 ధ్యం - పూర్వపక్షాశ్చితయః - అపరపక్షాః పురీషం. 3. అహో
 రాత్రాణ్ణిషకాః - ఋషభోసిన్ధ్యోలోకః - యస్యాందిశిమహీ
 యసే, తతో నో మహాఆవహ. వాయుర్భూత్వాసర్వాదిశ ఆవా
 హి - సర్వాదిశోనువివాహి - సర్వాదిశోనుసంవాహి - చిత్త్యా
 చితిమాపుణ - అచిత్త్యాచితిమాపుణ - చిదసీసముద్రయోనిః.
 ౪. ఇందుర్దక్షశ్చేనఋతావా. హిరణ్యపక్షశ్శకునో భురణ్యః -
 మహాన్ధ్రధన్వేధ్రువ ఆనిషత్తః-సమస్తే అస్తునూమాహిగ్ంః-
 వ్రతిప్రేతివీతి సమిత్కుదితి-దివం మేయచ్చ - అంతరిక్షం మేయచ్చ-

పృథివీం మేయచ్చ-పృథివీమేయచ్చ - అంతరిక్షమేయచ్చ - దివ
 మేయచ్చ - ఆహ్నప్రసారయ - రాత్ర్యాసమచ - రాత్ర్యా
 ప్రసారయ - అహ్నసమచ - కామప్రసారయ - కామగ్ం
 సమచ. భూర్భువస్స్వః - ఓజోబలం - బ్రహ్మత్తత్రం - యశో
 మహత్ - సత్యంతపోనామ - రూపగుమృతం - చక్షుశ్శ్రో
 త్రం - మనఆయుః - విశ్వంయశోమహః - సమంతపోహరో
 భాః - జాతవేదాయదివాపావకోసి - వైశ్వానరో యదివావై
 ద్యుతోసి - శంప్రజాభ్యోయజమానాయలోకం - ఊర్జంపుష్టిం
 దదభ్యావవృధ్స్వి - ఇతి పాణిభ్యామనువర్త్య - దరైర్భ్రుల
 స్త్వాదర్భాస్త్రైశుచోదేశేప్రసార్య తదుషరి ద్వాదర్భా

ప్రాసక్య - త్రిఃకరధ్వనిం-కృత్వా - భాగ్యమృత్యుత్రంనావేక్షే
 త-అనంతరంతదాదాయ - అశ్వత్థాదియజ్ఞీయవృక్షే పితృభ్యో
 నమ ఇతి బధ్వాసూత్రంకుటిలంప్రణవవ్యాహృతిభిః ఋజూకృ
 త్యత్రివలయంకృత్వా అగ్రభ్యాం మధ్యమావేష్ట్య పునసూ
 త్రత్రయం పరివేష్ట్య ప్రాణానాంగ్రంధిరసీతి బ్రహ్మగ్రంధిం
 కృత్వా శుచౌదేశే గోమయేనోఽలిప్తేవీహ్నిధాయ తదుపరి
 జలపూర్ణం నమూర్చయజ్ఞీయశాఖంకుంభంనిధాయ తస్మిన్ప్రణ
 వవ్యాహృతిభిః యజ్ఞోపవీతం నిధాయ - గంధాదిభిరభ్యర్చ్య
 ప్రాణానాయమ్యు-యజ్ఞోపవీత ప్రతిష్ఠాం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య
 యజ్ఞోపవీతం స్పృశన్ ఓంభూః యజ్ఞోపవీతం ప్రతిష్ఠాపయా
 మి - ఓంభువః - యజ్ఞోపవీతం ప్రతిష్ఠాపయామి - ఓంసువః-
 యజ్ఞోపవీతం ప్రతిష్ఠాపయామి - ఇతి ప్రతిష్ఠాపంత్రైశ్చ ప్రతి
 ష్ఠాప్య, భూరగ్నించ పృథివీంచ - సీద - ఇత్యభిమంత్ర్య -
 నవతంతుదేవతాః ఓం పృథివీమూవాహయామి - ఓం ఆప
 ఆవాహయామి - ఓం అగ్నిమూవాహయామి - ఓం వాయు
 మూవాహయామి - ఓం ఆకాశమూవాహయామి - ఓం ప్రాణ
 మూవాహయామి - ఓం ఆత్మానమూవాహయామి - ఓం
 అంతరాత్మానమూవాహయామి - ఓం పంచమాత్మానమూవాహ
 యామి - ఇత్యావాహ్య - గ్రంధిత్రయదేవతాః - ఓం బ్ర

హ్లామావాహయామి ఓం విష్ణుమావాహయామి - ఓం
 రుద్రమావాహయామి - ఇత్యావాహ్యా - యజ్ఞోపవీతదేవ
 తాం పరమాత్మానం శ్రియగపతిం చావాహ్యా - ఆసనాదిపోడ
 శోపచారైరభ్యర్చ్య ఉపహారం నివేద్య - యజ్ఞోపవీత పలా
 శసమితస్పహితం కూర్చం పాణినా గృహీత్వా ఆసత్యేన రజసావ
 ర్తమానో నివేశయన్నమృతం మర్త్యంచ హిరణ్యయేనసవి
 తారథేనాదేవోయాతి - భువనా విపశ్యత్ - ఉద్వయంతనుస
 స్పృపరిషశ్శంతో జ్యోతిరుత్తరం - దేవందేవత్రాసూర్యమగ
 న్నజ్యోతిరుత్తమం - ఉదుత్యం జాతవేదసం దేవం వహంతి కేత
 వః - దృశేవిశ్వామసూర్యం చిత్రందేవానాముదగాదనీకం
 చక్షుర్నిత్రస్య వరుణస్యాగ్నేః - ఆప్రాద్వావాపృథినీ అంకరిక్ష
 గ్ం సూర్య ఆత్తా జగతస్తస్థుషశ్చ - ఇతి సూర్యాయప్రదర్శ్య
 పూర్వవన్నిధాయ, యజ్ఞోపవీతం స్పృశత్ ఆప్తోత్తరశతసంఖ్యా
 తాం గాయత్రీం-త్ర్యంబకం యజామహే సుగంధిం పుష్టి
 వర్ధనం - ఉర్వారుకమివబంధనాన్తృతోర్మృక్షీయ మామృ
 తాత్ - ఇత్యేచం సకృజ్జప్త్వా - ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య -
 యజ్ఞోపవీతధారణం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య యజ్ఞోపవీత మం
 త్రస్య బ్రహ్మ ఋషిః త్రిష్టుప్చందః - వేదాస్త్రయో దేవ
 తాః, శ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థే యజ్ఞోపవీతధారణే విని

మోగః - యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతేర్య
త్సహజం పురస్తాత్ - ఆయుష్యమగ్ర్యం ప్రతిముంచశుభ్రం
యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః - ఇతి ధారయేత్ - ఆవాహి
తనవతంతుదేవతాః యథాస్థానం ప్రతిష్ఠాపయామి త్యుద్వా
స్య ఆచమనం కుర్యాత్ - విచ్చిన్నైకతంతుకం త్రిభిర్బాహ్వా
నైర్వినిర్నిర్మితం అనువర్తనే మనుష్యమార్జారాదిభిరధోగతం
పూయశోణితవిణ్ణాత్రక్షేప్తాచ్ఛిప్తదూషితం అశుచిజనస్పృష్టం
అశుచిక్షేత్ర సంభూతకార్పూరనిర్మితం. విణ్ణాత్ప్రేతస్పృష్టే బా
హ్యచండాశైర్గ్రామచండాశైశ్చ సంభాషణేనివీతం కృత్వా

దక్షిణే కర్ణే అనిక్షిప్తం చోపవీతం పరిత్యజేత్ - భుజకూర్పరమణి
బంధేషు ఉపవీతేషు గతేషు క్రమేణ త్రికషట్ ద్వాదశచ ప్రా
ణాయామానుక్రూయాత్, క్రోధాంతోహాద్వా యజ్ఞోపవీతం చ్ఛే
దనే, నద్వ్యం స్నాత్వా అష్టసహస్రం గాయత్రీం జపేత్ -
ఉపవీతనాశే యావదుపవీతం న లభ్యతే తావత్ కార్పూరతంతు
గోవాలకుశేషు అన్యతమేన కృతం యజ్ఞోపవీతం - పరిమండలి
తం వస్త్రం వా ధారయేత్ - ఏకరాత్రమపి ఉపవీతేనవినా బ్రా
హ్మణశ్శుద్ధోభవతి - “నాభేరూర్ధ్వమనాయుష్యమథస్తాత్క
ర్తనాశనం, తస్మాన్నాభిసమంధార్యం ద్విజైర్విష్ణుపరాయణైః.”
కేశలోమవేష్టితే విలోమకేశం కృత్వాజలం గాయత్ర్య దశ

వారమభిమంత్ర్య తేన జలేన యజ్ఞోపవీతం సించేత్ - పురాత
నానుపవీత మేఖలాజినదండానపు ప్రక్షిపేత్.

యజ్ఞోపవీతనిర్మాణప్రతిష్ఠాదివిధిః

సంపూర్ణః.

చెన్నపుర్యామ్ : వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండ్ సన్స్ ఇత్యేతిః
'వావిళ్ల' ముద్రణాలయే ముద్రితః.—1951.